

LAURA
WALDEN
DĚDICTVÍ
MAORSKÉHO
NÁČELNÍKA

AL
press

edice
KIOKAN

Copyright © 2016 by Bastei Lübbe AG, Köln
Translation © Marta Kališová, 2018
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z německého originálu
DAS ERBE DES MAORI-HÄUPTLINGS
přeložila Marta Kališová
Redakční úprava Drahomíra Smutná
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2018
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7543-826-3

PROLOG

Měsíc a hvězdy svítily v tu lednovou noc na nebi nad Whangarei tak silně, že celé náměstí bylo jasně osvětlené. Uprostřed stál honosný shromažďovací dům. Den byl neobyčejně horký, a tak i v tuto pozdní hodinu bylo venku ještě příjemně teplo.

Přesto se Aranga chvěla, ale její chlad vycházel zevnitř. Krásná náčelníkova dcera stála napůl skrytá za eukalyptem a dívala se, jak její milý, řezbář Awatapu, usilovně pracuje na poslední postavě. Zítra večer se má konat slavnostní otevření domu a řezbář už by měl vlastně všechno hotové, nebýt jejího otce, který požadoval ještě jednu postavu. Měla být zvěčněním jeho nové ženy, Aranžiny macechy, a vůbec se nehodila do celkového pojetí pečlivě vypracovaného řezbářem, ale otec trval na tom, že tato socha musí být na počest jeho ženy umístěná u vchodu, aby ji každý návštěvník viděl jako první.

Nikdo než Aranga nevěděl lépe, jak málo si její milý této sochy považuje. Domnívá se, že se k jeho uměleckému dílu nehodí, a pokládá to za svévolné a samolibé gesto náčelníka. Naprosto nesouhlasil s otevřením shromažďovacího domu ještě předtím, než ho kněží zprostil prohřešku proti svatému řádu. Zítřejší termín považuje za uspěchaný a neuvážený. Je dokonce pevně přesvědčen, že předkové tu opovážlivost neschvalují a na náčelníka a všechny, kteří se podíleli na dokončení domu, sešlou svůj hněv.

Podle způsobu, jakým Awatapu zacházel se svým řezbářským náčiním, Aranga poznala, že je její milý rozzlobený na toho, kdo mu tuto práci zadal. Opracovával dřevo plný zlosti, a ne s láskou, jak to dělával obvykle. Kromě toho mu náčel-

ník touto prací pověřil teprve před několika dny, a on ji v tak krátké době nemůže stihnout.

Aranga s nevolí pozorovala Awatapu a chápala ho, proč je tak rozladěný. Ani ona neschvalovala, jak bezvýhradně se její otec věnoval své nové ženě. Nejvíc ji trápilo, že maceše daroval drahocenný náhrdelník její matky z diabasu, který měl vlastně náležet jí. Šlo totiž o jedinečný šperk. Druhý takový kousek na Novém Zélandu nebyl. Zhotovil ho jeden věhlasný zlatník ze Skotska, který každý kousek jadeitu zasadil do ryzího zlata. Arangu bodlo u srdce pokaždé, když ho uviděla zářit na hrdle své macechy. Samozřejmě si otci stěžovala, ale ten na její námitky nedbal. Svou krásnou mladou ženu, jak se zdálo, bezmezně miloval, úplně pro ni ztratil hlavu. A to má v tuto chvíli, pomyslela si Aranga, fatální následky.

Byl zaslepený láskou a ignoroval všechny námitky moudrých starců. Ti se vyjádřili, že by se měl shromažďovací dům otevřít teprve tehdy, až bude zbaven porušení *tapu*. Její otec totiž nikdy nesměl vstoupit do rozestavěného domu s dýmkou v ústech. To odporovalo svatému řádu a nehorázným způsobem zpochybnilo jeho nedotknutelnost, a bylo víc než jisté, že takové chování předky popudí. Aranga otce zapřísahala, aby svůj prohřešek nechal zažehnat knězem, snažně ho prosila, aby nechal dům před otevřením podrobit svatému rituálu. Jenže jeho zhýčkaná mladá manželka ho nazvala zbabělcem a trvala na tom, aby byl dům otevřen podle plánu. Otec poté všechny protesty zamítl, a navíc splnil manželce ještě další přání – pověřil Awatapu zhotovením sochy, která by ji ukázala v celé kráse.

Aranga si těžce povzdechla, když pomyslela na všechna svá slova, jimiž zapřísahala otce a on jich nedbal. Nyní váhala, zda má svůj úkryt opustit a ukázat se. Nikdy předtím neviděla svého milého tak rozčileného. Ale její touha po něm jí dala zapomenout na všechny pochyby a rozběhla se k němu.

Zhluboka si povzdechl a ona se ho zeptala, jestli své dílo do zítřka zvládne. Trpce se zasmál. Ujistil ji, že se uchýlí ke lsti, a zamumlal něco o odkladu. Aranga se dál neptala. Poznala, že

jí o tom víc prozradit nechce, a kromě toho jí bylo jasné, že ho ruší. Ohleduplně se s ním rozloučila a letmo ho políbila na tvář. Působil nepřítomně, skoro ji ani nevnímal, pak jako by se do jeho starostmi ztrhané tváře vrátil život a naléhavě Arangu nabádal, aby se dnes večer nezdržovala v blízkosti otcova domu, ale zůstala ve svém malém domku, který stál osaměle trochu stranou. Domek si na svém otci vyvzdorovala, když se zamilovala do řezbáře. Awatapuova rodina žila v jiné vesnici, a tak byl malý domek jediným místem, kde se mohli nerušeně milovat. O jejich zakázaném vztahu nikdo nevěděl, přesto Aranga stále častěji viděla v postranních pohledech lidí určitou nedůvěru.

Trochu smutná z chladného chování svého milého vydala se Aranga na cestu k řece. Procházka po břehu ji pokaždé uklidnila. Už v dětství pro ni byla řeka nejmilejším místem, ačkoli to její otec nerad viděl. Odjakživa se bál, že do dravé vody spadne a utopí se.

Posadila se do teplého písku a pozorovala divoce vířící vodu, ve které se odrážely tisíce hvězd. A znovu, jako pokaždé, když myslela na svou budoucnost s Awatapuem, se jí začala zmocňovat úzkost. Milovali se, to bezpochyby, přesto tu byla ta druhá, žena, kterou nikdy nemiloval, jak stále zdůrazňoval, ale kvůli svému otci se s ní kdysi oženil. Kdykoliv Arangu přepadly chmurné myšlenky, bylo jí jedinou útěchou schoulit se v noci do jeho náruče. Pak měla pocit, jako by byli na celém světě sami. Nic a nikdo nemohl narušit jejich štěstí. Tuto noc to tak ale nebude, protože musí spát ve své posteli sama. Jak svého milého znala, bude pracovat celou noc, aby své dílo dokončil.

Když se Aranga vrátila do vesnice, bylo všude ticho až na občasný křik nočních ptáků. Uvažovala, jestli má ještě zajít za Awatapuem, snad ho potěší, když ho na znamení jejich tiché spřízněnosti láskyplně políbí na tvář. A tak Aranga zamířila k *marae*, posvátnému místu obehnanému kamennou zdí.

Došla k eukalyptu, když tu se prudce zarazila. Dolehly k ní vzrušené hlasy. Aranga se domnívala, že se řezbář hádá se svým zadavatelem. Každému přece muselo být jasné, že není

možné, aby byl s poslední sochou hotov před slavnostním otevřením. Přesto se schovala za strom a opatrně vyhlížela směrem k domu. Ve světle měsíce rozeznala několik mužských postav. Robustní chlapi obklopovali Awatapu a něco do něj hučeli. Jejich vůdce měl rudou kšticí a ježatý vous.

Aranga měla nepříjemný pocit, že sleduje něco, co by neměla, a proto se potichu a nepozorovaně odkradla pryč.

Vzpomněla si, že ji Awatapu varoval, aby se v noci nepřibližovala k domu svého otce. Proč asi? ptala se teď vzrušeně sama sebe. Cítila, že se tu děje něco nekalého. Věděla, že tito muži rozhodně nepatří k přátelům jejího milého.

Sužována pochybnostmi udělala přesně to, před čím ji Awatapu varoval. Oklikami se vydala k domu svých rodičů, kde vládlo ticho a všude byla tma. Oba už jistě spali. Aranga si pohrávala s myšlenkou nahlédnout do ložnice, neboť měla špatný pocit kolem žaludku, jako by odněkud hrozilo nebezpečí. Domovní dveře byly vždy otevřené, protože v této společnosti nebyli žádní zloději ani lupiči a nikdo své dveře nezamykal. Aranga se tedy vydala k domu a už měla téměř ruku na klíce, když zaslechla tiché mužské hlasy. Duchapřítomně uskočila do zahrady a schovala se za kmen staré parocie. Srdce se jí málem zastavilo, když uviděla tytéž muže, kteří se ještě před chvílí dohadovali s jejím milým, jak se kradou ke vchodu. Její vnitřní hlas ji důrazně varoval, aby zůstala ve svém úkrytu. Co pohledávají ti cizí muži u otcova domu a co chtěli Awatapuovi? Jedno bylo jisté, tihle chlapi, kteří právě zmizeli uvnitř, nevypadali vůbec důvěryhodně.

Aranga si pohrávala s myšlenkou, vyběhnout a přivést svého milého na pomoc. Uvědomila si však, že on ty muže zná a možná je k domu jejího otce sám poslal. Něco ho s nimi spojovalo, a to jí nahánělo strach.

Napjatě poslouchala, jestli uslyší z nitra domu nějaké zvuky. Bylo však ticho. Hrozné ticho. Ačkoli jí strachy stékal po zádech pot, chvěla se chladem.

Najednou se rozletěly domovní dveře a čtyři muži vyšli do měsíčné noci. Z toho, co teď Aranga uviděla, jí zamrzla krev

v žilách. Hrůzou vykřikla. A křičela ještě ve chvíli, kdy k ní muž s rudým vousem přiskočil a vrazil jí ocelovou dýku mezi žebra.

Když se Aranga probudila, nevěděla, kde je. Nevěděla ani, co se stalo. Byla noc a měsíc jen bledě osvětloval krvavě rudé skvrny za stromem. Necítila nic, jen bodavou bolest v boku. Přesto se se sténáním nadzvedla a opřela se o kmen. V hlavě měla prázdno. Horečně se snažila vzpomenout si, proč leží za stromem ve své vlastní krvi. Marně. Poslední, na co se pamatovala, byla její návštěva Awapatua na posvátném místě. S vypětím všech sil se v pekelných bolestech dovlekla na marae. Tam zklamaně zjistila, že Awatapu už na soše nepracuje. Aranga si matně vzpomínala, že její milý měl velké pochybnosti, že sochu její macechy stihne dokončit do zítřejšího slavnostního otevření. K jejímu velkému překvapení však socha stála zcela hotová před shromažďovacím domem. Aranga sotva popadala dech a přejela si rukou po boku, kde cítila bolest. Když se na ruku podívala, zděsila se. Byla celá od krve!

Nejhorší na tom všem bylo, že už nemohla jasně myslet. V hlavě jí poskakovaly myšlenky sem a tam jako hejno vyplašených ptáků. Jediné, co si uvědomovala, bylo, že musí zastavit krvácení. Svlékla si halenu a vší silou ji přitiskla na ránu. Udělalo se jí mdlo. Měla už jen jediné přání: lehnout si na zem a spát. Ale v okamžiku, kdy se chtěla poddat své touze, uviděla svého milého. Ležel na zemi za sochou, kterou vytesal. Vypadal, že je mrtvý, ale když ho pohladila po tváři, otevřel oči. Nebyl už schopen jasného pohledu, oči mu divoce planuly. Popadl ji za ruku, jako když se tonoucí stébla chytá. Padla do prachu vedle něj a s posledními silami se sklonila nad jeho obličejem. Otevřel ústa, aby jí něco řekl, a po několika marných a zoufalých pokusech se mu konečně podařilo sebrat poslední síly a promluvit. Napřed rozvláčně a pak rychle a sípavě ji zasvětil do té hrůzy. Rozuměla mu každé slovo, ale její mysl od-

mítala tu strašlivou pravdu přijmout. Místo toho se její tělo svíjelo v nezvladatelných záchvěvech a ona proti tomu nemohla nic dělat. Najednou se Awatapuovi zlomil hlas, ale pohyby jeho úst jí signalizovaly, že chce ještě něco říct. Přestala se třást a s velkou námahou se pokusila odezírat z jeho rtů. *To jsem nechtěl! Chtěl jsem tvého otce pouze přimět k tomu, aby slavnostní otevření odložil. Měli ho jen vystrašit!*

Ano, přesně to vyrozuměla ze zoufalých pohybů jeho úst. A dávalo to smysl, strašlivý smysl! Ačkoli jí to málem zlomilo srdce, pochopila až příliš dobře, že po tomto vražedném podvodu její milý vidí pro sebe jediné východisko: smrt! Pokusil se naposled narovnat a zvládl ještě ukázat prstem na svou poslední dřevořezbu.

Náhle jí bylo všechno jasné. Pochopila, co tím Awatapu chtěl říci.

V tomto okamžiku si už také vzpomněla, co se odehrálo mezi tím, jak ji napadli nožem a touto chvílí. Musela ležet celou noc, možná déle, zraněná za eukalyptem a nikdo ji tam nenašel. Slavnost otevření se nekonala podle plánu. Její milý měl schovat kořist *pro* zločince, ale nakonec ji schoval *před* nimi. Awatapu jí ještě stihl sdělit, že všichni čekají na návrat jejího mladšího bratra, který má rozhodnout, co se stane s prokletým shromažďovacím domem. Celý kmen byl stejného názoru, totiž že velký náčelník si svůj osud zavínil sám tím, že porušil svatý řád.

Když svému milému zatlačila oči, uvědomila si, že si pamatuje všechny detaily toho, co jí Awatapu ve smrtelné křeči chroptivým hlasem sdělil. I to, že ona je jediná na světě, která zná skutečnou pravdu.

Přesto Aranga, krásná náčelníková dcera, všechno zapoměla, než ji stařešinové kmene našli v bezvědomí vedle mrtvého Awatapua a odnesli do nemocnice.

Od toho dne nebyla Aranga schopná myslet ani mluvit. Nikdy už nepronesla jediné slovo a v hlavě cítila jen olověnou tíhu.

I. díl

*Pōkarekare ana ngā wai o Waiapu,
Whiti atu koe hine marino ana e.*

*Divoké jsou vody Waiapu,
když je však překročíš ty, utiší se.*

Z novozélandské
milostné písně *Pōkarekare ana*

HAMBURK, PROSINEC 2013

Dorothe Dehnová stálo na štítku dopisní schránky, která byla jen chatrně připevněna na železném plotě obrostlém zelení. Dům mohl člověk mezi starými duby a vysokými smrky z ulice jen tušit. Ta vila v každém případě už zažila lepší časy, pomyslel si Jan Gerken, když otevíral vrzající branku, ale k té excentrické staré dámě by se anglický trávnik ani nehodil. Hrbolatá cesta z nerovných a mechem porostlých kamenů vedla kouzelným lesíkem k vile, jejíž fasáda jen vzdáleně připomínala lesk dávno zašlých časů. Jan se domníval, že ty nazelenalé zdi bývaly kdysi bílé. Kamenné schody vedly k okázalým vstupním dveřím, které nutně potřebovaly natřít. Na mnoha místech už bylo vidět holé dřevo. Ale to všechno vnímal Jan jen jaksi mimochodem. Byl totiž trochu rozrušený při pomyšlení, že mu ta zvláštní dáma poslala pozvání do svého svatostánku. Byla známá svou umíněností. Proto se Jan velmi podivil, když na jeho dopis nejen že odpověděla, ale dokonce ho pozvala na kávu k sobě domů do Othmarschenu (luxusní vilová čtvrť v Hamburku, pozn. překl.).

Stiskl zvonek u dveří, ale bylo ticho. To ho ani nepřekvapilo, pravděpodobně byl zvonek už léta rozbitý a neměl ho kdo opravit. Škoda, blesklo Janovi hlavou, stačilo by trocha práce a stará krása domu by se dala oživit. Ale nepřišel sem, aby hloubal o restaurování starých domů, nýbrž z titulu své funkce kurátora oceánografického oddělení národopisného muzea.

Právě chtěl zaklepat, když mu Dorothe Dehnová otevřela dveře.

„Zvonek už přišel o svou duši, ale viděla jsem vás přicházet,“ řekla stará dáma omluvně namísto pozdravu.

Jan měl Dorothe Dehnovou rád a pokaždé ho překvapilo, jak mladistvě vypadá. Byla to vysoká a elegantní žena s nápadným účesem. Nosila své bílé vlasy rovně zastřižené k bradě, což se hodilo k jejímu úzkému souměrnému obličejí. Její jasné zelené oči zářily životí.

„Srdečně vítejte ve vile ‚Schandfleck‘ (Ostuda, pozn. překl.),“ pronesla s úsměvem a podala mu ruku na pozdrav.

Jan se také usmál. Dorothe byla mimo jiné známá svým legendárním humorem a on vytušil, na co naráží. V té nóbl ulici, kde bydlela, měli všichni sousedé udržované předzahrádky před svými velkopanskými domy a ten její mezi ně nezapadal. Jan si dovedl představit, jak se tu o něm asi mluví.

„Ale vždyť je to tu všechno přímo kouzelné,“ odvětil.

„Nelžete, mladý muži, kdybych měla tu sílu, všechno bych tu nově natřela.“

„Jestli chcete, znám jednu firmu, která se specializuje na restaurování starých domů.“

Dorothe se zasmála a zvrátila při tom hlavu dozadu. „Dobrý nápad, ale to si jistě nebudu moct dovolit. No tak pojdte dál.“

Jan vstoupil do chodby a s úžasem se rozhlížel. Vstupní prostor byl zařízen ve stylu art deco.

„Je to všechno pravé?“ zeptal se ohromeně.

„Na to se můžete spolehnout. Všechno, co tady vidíte, pochází od mého otce, který nechal celý dům ve dvacátých letech po smrti svých rodičů kompletně přestavět a zařídit. Měl rád secesi, Bauhaus a art deco.“

„To má ale obrovskou hodnotu,“ uklouzlo Janovi.

„Co myslíte, mám po smrti přenechat dům někomu, kdo z něj udělá muzeum?“

Janovi zvald úsměv na rtech. Snad si nemyslí, že chtěl vyjádřit zájem o její dům!

„Vy jste ještě hodně vzdálená myšlenka na smrt a jistě máte dědice na takovýhle skvost.“

Dorothe se zachmuřila.

„To by bylo krásné,“ zamumlala a odvedla ho do salonu. Jan se snažil, aby ten vzácný nábytek neobdivoval příliš zjevně. Jestli se nemýlil, sestávala jídelna jen ze samých originálních kousků Bauhausu. Na stěnách visely portréty. Jeden, který Jana obzvláště fascinoval, byl obraz Maorky s nejdelšími černými vlasy, jaké kdy viděl. Na druhém byla paní domu v mladých letech s maorským dítětem na ruce. Její vlastní to nebude, pomyslel si Jan, protože věděl, že stará dáma se neprovdala a zůstala bez dětí. Jinak by také neměla své jméno po otci.

Stůl byl pečlivě prostřený, stál na něm staromódní porcelán s cibulovým vzorem od Hutschenreuthera a krásně vonící čokoládový dort. Dorothe mu nabídla čerstvě uvařenou kávu. Ručně nalévanou, jak pyšně zdůrazňovala.

Měl bych se dostat k věci, pomyslel si Jan, zrovna když se na něj Dorothe vyzývavě podívala.

„Tak vy byste tedy chtěl, abych pronesla řeč při vašem zno-
vuotevření domu Hinemoa?“ vyšla mu vstříc.

„Ano, když se mě takhle přímo ptáte, považoval bych za báječné, kdybyste promluvila o historii toho domu. A jak váš otec kdysi shromažďovací dům přivezl z Nového Zélandu do Hamburku.“

„Já nevím... Nemůžete se toho ujmout sám? Dala jsem mu-
zeu všechny informace z pozůstalosti svého otce, které s do-
mem jakkoli souvisely.“

„Ano, ale stejně by bylo mnohem lepší, kdybyste o tom mohla vyprávět vy jako jeho dcera.“

Dorothe zakoulela očima. „Mně chybí smysl pro velkou spo-
lečnost a přehnané okázalosti při takových akcích mě děsí.“

Jan se už začal obávat, že jeho cesta do Othmarschenu vy-
jde naprázdno. Měli jeho kolegové pravdu, když ho varovali,
že u ní narazí? Koneckonců v poslední době odmítala všechna
veřejná vystoupení. Pak ho najednou něco napadlo. Po tváři
mu přeběhl úsměv.

„Mohu vám něco nabídnout, jestli mi uděláte tuto laskavost,“ poznamenal.

„No tak to jsem tedy zvědavá!“

„Přemluvím šéfa té firmy, co jsem o ní mluvil, aby u vás provedl renovaci zdarma, když za to pronesete tu zahajovací řeč.“

Dorothe se na něj skepticky podívala. „To zní lákavě. Řeknu vám, že jako vedoucí oceánografického oddělení národopisného muzea máte opravdu zajímavé vztahy.“

Jan se zasmál. „Můj bratr provozuje firmu, která provádí sanaci starých domů věrně podle originálu.“

„Ale on přece nebude pracovat zadarmo, jen abyste mě získal pro tu zahajovací řeč.“

„Ale ano, myslím, že bude. Ano, jsem si tím dokonce jistý,“ odpověděl Jan a zatvářil se tajuplně. „Dluží mi malou laskavost.“ Vyndal mobil z kapsy saka. „Dovolíte?“ Aniž počkal na její odpověď, vytukal číslo.

„Haló, tady je tvůj bráška. Pamatuješ se na svůj slib? Ne, to nikdy nezapomeneš, já vím... Ale nežádal bych tě, kdyby to nepomohlo jedné mé dobré známé. Mohla by tvoje pracovní četa nastoupit tady v Othmarschenu? Ne, nic nového...“ Jan se rozpačitě podíval na Dorothe. „V každém případě ne tak, jak si myslíš. Děkuju, podrobnosti domluvíme o Vánocích. Samozřejmě, přijedu. Ne, až na Štědrý večer, dřív ne. Tak zatím.“

Dorothe si všimla, že se při posledních slovech trochu zachmuřil. Když dokončil hovor, otočil se k ní.

„Tak tedy moje část je splněná. Firma mého bratra je vám k dispozici.“

„On opravdu dá domovní zdi do pořádku?“

„Ano, a dveře a zvonek si vezmu na starost já. A taky všechno, co ještě potřebuje opravu. Nejsem žádný nešika, co se týče řemeslných prací. Jen jako zahradníka mě nemůžete využít. Tedy, pokud nechcete mít na předzahrádce anglický trávník...“

„Bože chraň, to ne! Nechci se rozloučit ani s jedním ze svých stromů. Ani kdyby mi měly bránit v neexistujícím výhledu na Labe.“

Jan k ní natáhl svou ruku. „Plácnete si? Uděláte dobrý obchod.“

„Vy ale taky,“ smála se stará dáma. „Dobře víte, jak se na to vrhnou novináři. Budou myslet, že dcera Ludwiga Dehna bude leccos vykládat...“

„Nebudu tajit, že si od toho slibuji PR,“ přiznal Jan přehnaně sklíčeně.

„Tak do toho! Tohle musíme oslavit. Ten čokoládový dort jsem dělala sama. Recept mám ještě z Nového Zélandu.“

„Znamená to ano?“

„Chcete to písemně?“

„To není třeba,“ usmál Jan a nechal si naložit na talíř obrovský kus té čokoládové pochoutky. „Smím se vás na něco zeptat?“

Dorothe přikývla a sledovala jeho pohled, který se zastavil u jejího portrétu.

„Asi budete chtít vědět, či je to dítě na mém klíně, že?“

„Jestli se vám ta otázka zdá příliš osobní, promiňte mou zvědavost.“

„Nemám vás za žvanila. Je to moje dcera Helen.“

Janovi málem spadl z vidličky kus dortu, který si právě chtěl strčit do úst.

„Vaše dcera? Copak vy jste byla... tedy, myslím, byla jste snad...?“ koktal.

„Ano, to také. Byla jsem kdysi vdaná. Ale budu vám vděčná, když se nebudete ptát dál. Jednak to není hezký příběh, a kromě toho bychom tu seděli do rána.“

„Tak to bych klidně bral,“ ujistil ji Jan. „Můžete si být jista, že si tuhle informaci nechám pro sebe a budu respektovat vaše mlčení. Ostatně mi do toho nic není. Už jste toho pro mě tolik udělala. Ani nevím, jak vám poděkovat.“

„Nová fasáda bude stačit.“

Jan rozpačitě přikývl. V žádném případě nechtěl na sobě dát znát, jak ho tato informace překvapila a jak moc by ho zajímalo, kde ta stará dáma přišla k maorskému dítěti. Jeho pohled

zůstal u jejích zelených očí. Byla svému otci velmi podobná. Ludwig Dehn byl skrz naskrz severoněmecký typ muže, alespoň podle fotografií, které jsou v muzeu. Pravděpodobně byl její manžel Maor, usoudil Jan nakonec.

Dorothe pobaveně sledovala, jak mu myšlenky víří v hlavě.

„Dobrá, tak ještě něco, abyste kvůli neukožené zvědavosti nezapomněl sníst ten dort.“

Jan se cítil přistižený a rychle si strčil sousto do úst.

„Moje matka Merima byla Maorka, to je ten druhý obraz, který ji vystihuje v plné kráse.“

„Je opravdu překrásná, ale nemá evropské rysy?“

„Pane Gerkene, nebudu vám teď vyprávět historii celé rodiny. Tak kdy mám přednést tu řeč?“

Aby skryl svůj údiv, sáhl Jan hbitě do své tašky a vyndal desky s podklady ke znovuotevření shromažďovacího domu.

„Uvažovali jsme o dubnu,“ vysvětloval. „Ale co se týče konkrétního dne, to si samozřejmě upřesníme. Chybí ještě nějaké věci, které nedorazily do Německa.“ Listoval svými papíry a ukazoval jí různé fotografie mušlí paua, kousků dřeva a bambusu.

„Čekáme velkou zásilku mušlí na oči našich postav. Ty nám v posledních letech mizejí, mnozí lidé prostě nemohou odolat a kradou je. Postavíme teď takové oplocení, aby to vypadalo, že má dům předsíň, jak to normálně ve skutečnosti je. Kdy jste dům navštívila naposledy?“

„To už je dávno,“ povzdechla si Dorothe. „Od návratu z Nového Zélandu už vůbec ne. Nechtěla jsem si připomínat zemi, ve které...“ Dorothe se zarazila. „A co chcete ještě změnit?“

„Chceme dům vytáhnout z temnoty. Možná si vzpomínáte, že na tom tmavém pozadí vypadal jako umělý. Naši maorští odborníci se shodli, že musí mít přirozené okolí. Sejmeme obložení střešních oken haly, takže tam dopadne denní světlo. A s pomocí našich designérů můžeme vytvořit různé nálady, třeba simulovat západ slunce.“ Jan mluvil o celém projektu s takovým nadšením, až nakazil i Dorothe.

„To se skutečně hezky poslouchá. A i mně udělá dobře, když tam ten den budu.“

„Určitě. Bude to slavnostní obřad, máme hodně příslibů od maorských přátel. A když to stihneme, uděláme ještě malou výstavu maorského umění. V každém případě tam bude k vidění několik masek.“

„Ostatně si můžete vzít i tady ze sklepa, co budete chtít. Je plný věcí, které otec tenkrát nechal přivést lodí do Německa. Snad bychom se do těch katakomb mohli podívat hned.“

Jan si prohlížel starou dámu se směsí radosti a bezmezného údivu. Nikdy by se neodvážil poprosit ji o legendární kusy z majetku jejího otce. Ty artefakty ještě nikdo neviděl. Povídalo se o nádherných kouscích, které Ludwig muzeu nedal.

„Je to pro nás požehnaní, že pronesete zahajovací řeč, kterou můžeme nechat svým kolegům z Nového Zélandu přetlu- močit do angličtiny, ne?“ pokračoval Jan nadšeně.

„Pro mě za mě, ráda svou řeč přednesu i v angličtině. Ale bude Novozélandany zajímat, co vykládá dcera Ludwiga De- hna o krásách domu Hinemoa?“

Jan se zamračil. „Krása domu Hinemoa je zdaleka nezajímá tolik, jako okolnosti, za jakých váš otec dům z Nového Zé- landu přivezl do Německa.“

„Ach, ta stará historie. Víím, že se v Aucklandu stále ještě mluví o tom, že dům odvezl nezákonně, ale to je nesmysl, a dnes po více než osmdesáti letech už to nezajímá nikoho.“

„To bych neřekl. Právě se v *New Zealand Herald* objevil článek, ve kterém se píše o vašem otci bez servítků jako o zlo- ději cenného kulturního majetku.“

Dorothe naběhla žíla na čele. „Kdo to tvrdí?“

Jan vytáhl z desek kopii článku a podal ji staré dámě.

Zběžně si článek přečetla a při tom anglicky nadávala. Pak se její pohled zarazil na fotografii autorky s podpisem Sarah Williamsová.

Jan mlčky pozoroval, jak Dorothe doslova mizí veškerá barva z tváře.

„To je přece... ne, to není možné!“ Zvedla oči a Jan se jí až lekl. Vypadala, jako by právě spatřila ducha. „Mohu si to nechat?“

„Jistě, samozřejmě, ale neměla byste se tím příliš rozrušovat, ale spíš to brát jako povzbuzení a našim hostům prezentovat celou skutečnost pravdivě. Máme v muzeu dokonce originální kupní smlouvy. Možná bychom je měli poslat té horlivé dámě, aby se na ně podívala. Jak se vlastně jmenuje?“

Jan chtěl sáhnout po článku, ale Dorothe ho energicky odsunula.

„To není třeba! Co je nám po jejím žvanění?“ S těmito slovy hbitě vyskočila a článek dál pevně držela v ruce. „Bylo od vás velice milé, že jste mě navštívil. Zvládneme to. Vše ostatní můžeme probrat po telefonu.“

Jan na ni vyjeveně zíral. Tohle vypadalo jako vyhazov, a co bude s tou slibovanou exkurzí do sklepa? S povzdechnutím se podřídil, sbalil si své podklady a zvedl se. To už mu Dorothe otvírala dveře ze salonu. „Děkuji vám za návštěvu,“ mumlala.

„Já děkuji vám,“ odvětil Jan zdvořile, zatímco se v duchu sám sebe ptal, co mohlo starou dámu tak vyvést z rovnováhy.

V domovních dveřích se ještě otočil. „A kdy může ta firma u vás začít?“

„Jak...? Co...? S čím?“

Ona je úplně zmatená, pomyslel si Jan.

„Myslím, kdy se může začít s restaurováním vaší fasády? V mrazech asi sotva, ale dnes už existují barvy, které se mohou používat až do minus dvaceti stupňů.“

„Ano, bude nejlepší, když mi zavoláte. Moje číslo máte.“

Jan ještě okamžik bojoval sám se sebou, jestli jí nemá přece jen připomenout slíbenou prohlídku sklepa, ale Dorothe už za ním zavírala dveře beze slova rozloučení.

Ruka, ve které Dorothe držela kopii článku z *Heraldu*, se jí lehce třásla, když se vracela do salonu. Ztěžka dosedla na židli, protože se jí kolena podlomila, a klouzala pohledem

z portrétu, na němž byla jako mladá matka, na fotografii Sarah Williamsové. Podoba byla víc než zřejmá. Nebýt toho mateřského znaménka pod levým okem, dalo by se to považovat za náhodu, ale takhle? Sáhla si rukou na své znaménko na tomtéž místě. To přece není možné, pomyslela si a zároveň si uvědomila, že není pochyb. Tahle Sarah Williamsová musí být její příbuzná. A koneckonců by to nebyl žádný zázrak, kdyby tam dole na druhém konci světa měla vnučku. Heleninu dceru? Začala přerývaně dýchat. Najednou jí celý ten starý příběh vytanul na mysl, ta bolestná část jejího života, kterou se snažila alespoň v posledních letech potlačit, protože tyto vzpomínky jí málem zlomily srdce. Nikdy nezapomene na ten den, kdy byla přinucena nechat svou dceru na dalekém Novém Zélandu. A na to, jak často porušila svůj slib, že z Helenina života navždy zmizí. Snažila se pohnout nebem i zemí, jen aby se dozvěděla, kde její dcera je, když se stala plnoletou. Ale marně. Tom všechny stopy důkladně zametl. A jistě splnil svou výhrůžku a nalhal Helen, že je její matka mrtvá.

Znovu utkvěl její pohled na portrétu. Zůstal jí jen tenhle obraz, který tenkrát za neobyčejných okolností propašovala z domu. Jen díky dobré Harere, která přísahala při svém životě, že Dorothe do Německa nikdy nenapíše. Tom ji postavil před volbu: starat se o Helen jako chůva, nebo navždy opustit dům. Dorothe sama ji snažně prosila, aby neprojevila žádnou loajalitu vůči ní a zůstala u dítěte.

Dorothe po tvářích skanuly slzy. Pořád ještě to nesmírně bolelo. A ani padesát let na tom nemohlo nic změnit!

Něžně přešla prstem po fotografii svého vlastního obrazu a náraz se její smutek změnil v naději. Copak tohle nebyla ta stopa, po které celá ta léta tak zoufale pátrala? Pokud je Sarah její vnučka, pak bude určitě vědět, kde dnes Helen žije. Dorothe se celá zachvěla, jak jí přeběhl po zádech mráz. Pokud tomu tak je, Sarah nařkla svého pradědečka ze zločinů, které nikdy nespáchal. Jestli je skutečně její vnučka, nemá snad právo dozvědět se, proč byl shromažďovací dům v noci za tmy naložen na loď?

Dorothe ztěžka vstala, přešla ke kredenci a vytáhla z ní starou knížečku. Našla poznámky své matky Merimy teprve před několika měsíci v jedné z místností velkého členitého sklepa. A to, co si tam přečetla, bylo napínavější než jakýkoli kriminální román, a zároveň jí to otráslu až do morku kostí. Dorothe došla k závěru, že skutečný příběh nikdy nepředá dál, ale sešit jednoho dne spálí, aby se po její smrti nedostal do špatných rukou. Samozřejmě by ho raději předala Helen, ale to se zdálo nemožné. Doteď. Helen a její dcera mají právo dozvědět se pravdu!

Dorothe rozhodným krokem opustila salon a přešla do své pracovny. Tam stál počítač, který ji v osamělých dnech spojoval s celým světem, přinejmenším s Lucy, její anglickou přítelkyní, se kterou strávila bezstarostné mládí v Londýně. Lucy byla dcerou Susan, nejlepší kamarádky její matky. S Lucy udržovaly kontakt i po návratu Dorothe a Ludwiga do Hamburku. Denně si psaly dopisy a navštěvovaly se. Lucy přijela se Susan i na Ludwigův pohřeb do Hamburku a po dramatickém návratu Dorothe z Nového Zélandu dokonce v Hamburku i se svým dítětem několik týdnů bydlela, aby ji podpořila v těžkém období.

Ano, a také jí vděčím za svůj život, pomyslela si Dorothe, neboť kdyby mě nenašla včas tehdy v noci v tom sklepě, kdoví, jestli by se můj pokus skončit se svým životem, přece jen nepodařil... Pro Dorothe bylo velmi těžké potlačit vzpomínku na ten den, kdy v zoufalství nad ztrátou své dcery spolykala prášky. V osmdesáti letech se Lucy přestěhovala ke své dceři do Kanady. Dorothe ji prosila, aby se nastěhovala k ní do její vily, ale Lucy nechtěla, aby se její přítelkyně musela jednou o ni starat, neboť jí lékaři diagnostikovali Parkinsonovu nemoc. Obě přítelkyně si potom, jakmile vznikl internet, posílaly každý den krátkou zprávu. Až do doby před několika týdny, kdy Dorothe dostala oznámení o smrti Lucy. Od té doby u počítače nebyla. Ale teď ho bude potřebovat. Bylo snadné najít emailovou adresu *New Zealand Herald*u. Ruce se

jí třásly, když psala těch pár řádků v angličtině, které si pak několikrát přečetla, než zprávu odeslala.

Milá slečno Williamsová, jsem Dorothe Dehnová z Hamburku. Můj otec byl Ludwig Dehn a přečetla jsem si Váš článek o něm. Chtěla bych Vás naléhavě poprosit, abyste mi zavolala. Je to velmi důležité! 004940896337, Dorothe Dehnová.

Poté opustila pracovnu a odešla do salonu. Tam si nalila sklenku červeného vína. Silný doušek příjemně zahřál její tělo. Váhavě sáhla po deníku své matky. Ať jí život připravil jakékoli rány osudu, jedno jí nemohl vzít dokonce ani Tom. Jistotu, že byla dítětem veliké lásky. Dorothe si utřela slzu v koutku oka, když si znovu přečetla slova, která už znala skoro nazpaměť.

Auckland, 8. prosince 1929

Existuje opravdu něco jako láska na první pohled? Od té doby, kdy se v muzeu objevil ten německý vědec, obávám se, že ano. Ale tomu já se poddat nesmím, protože budu ženou Tamého. Slíbila jsem to otci na jeho smrtelné posteli. A tuto svatou přísahu nesmím nikdy porušit. Nikdy!

RUSSELL, PROSINEC 2013

Letní nocí zaznělo hlasité *Happy Birthday* z více než třiceti lúst společnosti na oslavě narozenin. Možná to bylo slyšet až do Paihia, pomyslela si Sarah a zvedla svou skleničku. Cítila se lehce a svobodně. Tak zlé, jak si myslela, to není, stát se třicítkou. V okruhu jejích přátel se tento večer zvrhl v rušnou oslavu. Na terase a v zahradě se divoce tančilo a hodně popíjelo. Až do půlnoci, teď už to bude vážné... co její přátelé svým zpěvem potvrdili.

Raiwiri jí položil ruce zezadu kolem pasu. Políbil ji na krk a ona byla v tomto okamžiku šťastná. Poslední měsíce jí utekly jako zrychlený film. Co by mohla chtít víc? Konečně našla báječného muže, mladého maorského právníka, a dostala za pozoruhodný článek o ilegálně odvezených maorských pokladech cenu pro mladé žurnalisty. Zatímco její maorští přátelé dali k lepšímu *Ra Whanau Ki A Koe*, maorskou variantu *Happy Birthday*, přeběhl Sarah přes tvář stín. Její adoptivní rodiče se nemohli vydat na dlouhou cestu z Jižního ostrova na sever, protože otec John byl po záchvatu mrtvice na polovinu těla ochrnutý. Ale Jane jí poslala dárek. Bujará nevázanost jejích přátel, kteří ji teď objímali a líbali, zahнала starosti o milované rodiče do pozadí.

Na stole se vršily hory dárků, ačkoli si Sarah přála, aby přátelé raději přispěli na dobročinné účely, ale toho se nikdo nedržel. Když se vlna gratulantů přehnala, napadlo ji, že úplně zapomněla na Raiwiriho. Tomu měl patřit první polibek, ale vypadalo to, jako by se do země propadl.

„Viděl jste někdo Raiwiriho?“ zvolala nahlas. Zdá se jí to, nebo se přátelé skutečně snaží zakrýt vědoucí úsměv, když rychle vrtí hlavou? A v tom uviděla vstoupit Raiwiriho dveřmi na terasu s dortem se svíčkami v rukou. Celý zářil.

Sarah pocítila lásku k tomuto vysokému muži každíčkým kouskem svého těla. Byl synem pakehy, jak Maorové říkají bělochům, a Maorky. Postavu a rysy v obličejí měl po svém skotském otci a černé husté vlasy po matce. Sarah nikdy nezapomene, jak se poznali. Dělal s ním rozhovor, protože byl známý advokát ve věci maorských pokladů na celém světě a často se dostával na titulní stranu, když zažaloval nějaké muzeum o vrácení určitých artefaktů. Během toho interview to mezi nimi doslova jiskřilo a Sarah dodnes nechápe, že se jí přesto povedlo dát dohromady docela dobrý článek. Od té chvíle byli nerozluční.

Sarah tušila, že jí jednoho dne učiní nabídku k sňatku, ale když teď před ní poklekl s dortem v ruce a ona uviděla upro-

střed dortu prsten s briliantem, věděla, že ten okamžik právě nastal. Srdce jí tlouklo až v krku.

„Chceš se stát mou ženou?“ zeptal se Raiwiri svým hlubokým hlasem.

„Ano,“ vydechla Sarah, otřela si slzy dojetí z koutku oka a nechala si navléct zasnubní prsten. Padl jako ulitý. Sarah se v duchu usmála. Teď už si uměla vysvětlit náhlé zmizení obyčejného prstýnku, který běžně nosila. Políbili se.

Ze všech stran se ozývaly výkřiky a blahopřání a hudební skupina zahrála *Pōkarekare ana*.

„Sa-rah! Sa-rah!“ volali všichni sborem. Raiwiri držel svou nevěstu pevně v objetí a zašeptal: „Uděláš to pro mne?“

Sarah mu věnovala láskyplný úsměv, uvolnila se z jeho náruče a plula jak na oblacích ke scéně postavené v zahradě. Hudební skupina zmlkla, když oslavenkyně došla k mikrofonu.

„Zřejmě jsem jediná, kdo netušil, co mě dnes ještě potká. Ale krásnější okamžik si Raiwiri opravdu vybrat nemohl,“ řekla Sarah dojatě, načež se ozval ze všech stran nadšený souhlas. Klouzala šťastným pohledem po všech přátelích na své narozeninové párty. Všichni přijeli z Aucklandu, aby s ní oslavili narozeniny. Její nejlepší přítelkyně Margit, nejmilejší kolegyně Anne, šéf Jerry. Všichni přijali její pozvání na chatu rodiny Raiwiriho a většina jich přespala v obrovském stanu na zahradě, protože v domě nebylo zdaleka tolik místa na spaní. A přijet na jeden den, na to je Russell příliš daleko. Skoro tři hodiny cesty z Aucklandu do subtropů na severu.

Sarah dala hudební skupině znamení, aby zahráli ještě jednou maorskou píseň, aby ji mohla zazpívat.

„Pro Raiwiriho,“ vydechla eroticky zbarveným témbrem do mikrofonu, a než začala zpívat, poslala svému snoubenci vzdušný polibek. Měla krásný, plný alt a zpívala píseň v maorštině. I když její adoptivní rodiče byli bílí farmáři, uměla všechny možné maorské písně. Jane jí dala k šestým narozeninám starý opotřebovaný zpěvník. Susan se často sama sebe ptala, komu asi mohl kdysi patřit. Její praví rodiče zahynuli

při autonehodě, když byla Sarah ještě miminko. Víc o nich Jane, její adoptivní matka, údajně nevěděla. O tom však Sarah, čím byla starší, stále více pochybovala. Nejen proto, že ji Jane vždycky při nějaké příležitosti překvapovala drahými šperky a oblečením, které nebylo nové a zjevně už je někdo nosil. A zcela jistě to nebyla Jane, kterou Sarah vždycky vídala jen v gumovkách, ošoupaných džínách a svetru. To nosila i o svátcích, třeba o Vánocích, pak ale se sportovními botami. Ne, tyhle filigránské kousky nemohly nikdy pocházet od praktické Jane. Ale ona se ve všem otázkám o původu těchto ceností vyhnula.

Tyto myšlenky běžely Sarah hlavou, zatímco vroucně zpívala Raiwirimu milostnou píseň. Měla bych teď myslet na něj a na všechno to krásné, a ne na to, co leží v temnotách, pomyslela si Sarah a snažila se zahnat ty černé myšlenky jako dotěrné mouchy. Hledala jeho pohled. Stál přímo před scénou a díval se na ni svýma hnědočernýma očima plnýma lásky.

Když dozněl poslední tón, zavládlo v letní noci hrobové ticho. Vzápětí však zazněl bouřlivý potlesk. Sarah se uklonila a chtěla opustit scénu, ale všichni hosté volali: „Přídavek! Přídavek!“ Sarah se dlouho nezdráhala a zašeptala vedoucímu skupiny něco do ucha. A pak zazpívala spolu s kapelou ukolébavku *Hine e Hine*. Tu s ní často zpívala Jane.

Po dozpívání písně odešla Sarah rychle z pódia. Dostala chuť na mai tai. A Raiwiri, jako by jí četl myšlenky, už jí sklenici s nápojem nesl. Poté, co ji poměrně rychle vyprázdnila, cítila malé opojení, ale v tom příjemném slova smyslu. Nebyl to pocit ztráty kontroly, ale pocit absolutního blaha spojený s potřebou obejmout celý svět.

Byla nádherná vlahá noc, pro zahradní párty jako stvořená. Sarah tančila, popíjela a bavila se, dokud se všichni, kromě Raiwiriho, neuložili k spánku. To bylo někdy kolem šesté hodiny ráno, neboť slunce už vycházelo. Sarah a Raiwiri se dívali na tu přírodní scénu, a pak začali odstraňovat ty největší stopy bouřlivé slavnosti.

Dárky si rozbalí později, až se trochu prospí. Jen balíček od adoptivní matky si vzala s sebou do ložnice. Když její pohled padl na počítač, byla zvědavá, kdo jí dnes ještě blahopřál. Přelétla zprávy a u jedné z nich se zarazila. Přišla od novin. Už si vzpomněla, její šéf ten email zmínil předtím při tanci, protože skončil u něj a on jí ho přeposlal. Kdyby ji nezaujalo jméno Dehn, počkala by do pondělí, ale ta shoda jména s badatelem Ludwigem Dehmem probudila její zvědavost. Zpráva byla krátká, ale stejně způsobila, že jí srdce začalo tlouct rychleji.

Milá slečno Williamsová, jsem Dorothe Dehnová z Hamburku. Můj otec byl Ludwig Dehn a přečetla jsem si Váš článek o něm. Chtěla bych Vás naléhavě poprosit, abyste mi zavolala. Je to velmi důležité! 004940896337, Dorothe Dehnová.

„A sakra! Teď bude chtít svého otce rehabilitovat. To můžeš rovnou smazat.“ Sarah se otočila. Vůbec neslyšela Raiwiriho přicházet. Stál teď za ní a díval se jí přes rameno. To nesnášela. Nebylo toho moc, co jí na Raiwirim vadilo, ale ten způsob, jak se k ní někdy příkradl a četl s ní její zprávy na mobilu nebo v počítači, nemohla vystát. Ne, že by měla co skrývat, ale přesto jí to vadilo. Kolikrát už mu řekla, že se k ní nemá takhle připlížit. Raiwiri její nevoli nechápal. „Nemáš přece přede mnou žádné tajnosti, nebo snad ano?“

„O to nejde,“ snažila se odporovat. „Jen nemám ráda, když si čteš moje zprávy, aniž jsem tě k tomu vyzvala.“

Na to Raiwiri vždycky reagoval rozmrzele. Kdyby mělo být po jeho, sdíleli by spolu skutečně všechno. Sarah byla v tomto ohledu mnohem distancovanější. Potřebovala svůj volný prostor a nikdy by Raiwirimu neslíbila, že před ním nebude mít žádné tajemství. Zejména když se jí kamarádky svěřovaly se svými zármutky. Proč by se to mělo týkat jejího partnera?

I teď byla nepříjemná. Co ho to napadá, předepisovat jí, že má ten mail smazat?

„Ne, to neudělám! Smazat mail! Jsem novinářka a ráda si poslechnu, co mi ta dáma chce říct.“

Raiwiri rozčileně zasténal. „Pokládám to za zcela zbytečné, že se tím chceš zabývat. Není přece pochyb, že Ludwig Dehn nechal dům Hinemoa nezákonně naložit na loď v noci a za tmy. Papíry jsou falešné. Kdo to ví líp než ty? Přečti si ten svůj článek! Co ti asi tak chce ta ženská vykládat? Že byl její otec svatoušek?“

„Ale, miláčku, mně prostě jenom vadí, že pořád strkáš nos do mých záležitostí!“

„Ale jako zdroj informací pro tvé články ti jsem dobrý!“ To byl zase celý on. Jeho ublížený podtón, když vyžadovala trošku odstup.

„Nechci tě z toho vynechat, ale nech mě o tom samotnou přemýšlet. Třeba se té dámě můj článek líbí a dá mi důkaz, že její otec nechal dům Hinemoa přepravit lodí v noci a za tmy do Německa, jak to tvrdím.“

„Blbost! Oba přece známe pravdu o historii domu Hinemoa. Ten dům patří sem, a ne do Německa. Jo, jestli to chceš vědět, tak se mi prostě nelíbí, že s tou ženskou vůbec komunikuješ. Tak je to.“

Sarah si zhluboka povzdechla. Rozhodně se chtěla na závěr této krásné noci vyhnout hádce. Zavřela tedy počítač a otočila se ke svému novopečenému snoubenci.

„Mám lepší nápad, jak zakončit dnešní oslavu,“ zašeptala, vzala ho za ruku a odtáhla k posteli. Milovali se krátce a náruživě. Raiwiri pak hned usnul v její náruči a Sarah odolala touze vstát a rozbalit si dárek od Jane.

Když se probudila, byl všude klid. Pohled na hodinky jí ukázal, že spala jen hodinu. A v osm ráno nebyl nikdo z hostů ještě vzhůru.

Opatrně vstala a přešla k psacímu stolu. Znovu si přečetla email ze vzdáleného Německa. Našla si na internetu, kolik je teď v Německu hodin. O dvanáct méně, tedy 20 hodin, sobota večer.

Nemohla proti tomu nic dělat, její novinářská zvědavost ji hnala k telefonu. Opatrně vyjmula aparát z držáku, vytukala číslo a odešla s ním na terasu.

„Dorothe Dehnová,“ ozval se hlas na druhé straně, který působil velmi mladě. Sarah odhadovala, že dceři Ludwiga Dehna by mohlo být přes osmdesát.

„Tady Sarah Williamsová. Poslala jste mi email do *Heraldu* s prosbou, abych se ozvala.“ Řekla to bezvadnou němčinou, neboť se tento jazyk učila už ve škole. Její adoptivní otec měl německé předky a na výuce němčiny trval. A kromě toho Sarah tento jazyk s mnoha hrdelními souhláskami bavil, a dokonce byla při učení tak úspěšná, jako by dostala nadání do kolébky.

Odpovědí dámy na druhém konci byl hluboký povzdech. Pak následovalo mlčení.

„Paní Dehnová? Jste tam?“ zeptala se Sarah nejistě.

„Ano... já... jen jsem nečekala, že se ozvete tak brzy. Měla bych jednu velice osobní otázku.“

„Jistě jde o můj článek o vašem otci, že?“

„To také,“ odpověděla Dorothe. „Ale v první řadě by mě zajímalo jméno vaší matky.“

„Mé matky?“

„Ano, vím, že je to neobvyklé, ale viděla jsem vaši fotografii v novinách a napadla mě děsivá myšlenka, že byste mohla být Helenina dcera...“

„Moje matka se jmenuje Jane,“ odpověděla hbitě Sarah.

„Aha, tak to jsem se asi zmýlila. To mě mrzí. Byla jsem si tak jistá... kvůli tomu mateřskému znaménku.“

„Mateřské znaménko?“

„Máte přece znaménko pod pravým okem, ne?“

„Ano, to mám, ale nemohla jsem ho zdědit po své matce, já...“ Sarah chvíli bojovala sama se sebou, jestli má své tajemství svěřit cizí ženě. „Jane mě adoptovala,“ dodala nako- nec s povzdechem.

„Já to tušila!“ zvolala cizí dáma vítězně.

„Co jste tušila?“ zeptala se Sarah nevrle. Důvěrný tón té cizí ženy se jí nelíbil.

„Jmenuje se vaše biologická matka Helen?“

„Nemám ponětí!“ Sarah si povzddechla. Co od ní ta ženská pro všechno na světě chce?

„Co to znamená, nemám ponětí? Přece znáte jméno své matky! A proč vás adoptovali? Co se stalo s vaší matkou? Kde je? A jmenuje se Helen, ne?“ Hlas té dámy zněl teď najednou prosebně. Sarah se začalo dělat čím dál víc nevolno. Nejradši by telefon položila, ale její profesionální zvědavost zvítězila.

„Tak mluvte přece! Co se stalo s vaší biologickou matkou?“

„Rodiče zemřeli při nehodě, když jsem byla ještě mimino.“

Zdálo se to Sarah, nebo ta dáma na druhém konci opravdu bojuje se slzami?

„Ach můj bože, Helen,“ vyrazila ze sebe, „ach můj bože, Helen...“

Sarah nevěděla, jak by měla na takový výbuch citů u cizí ženy reagovat. „Uklidněte se, prosím. Nevím o své matce nic, pravděpodobně jde o omyl. Jak jste vůbec přišla na to, že se moje matka jmenovala Helen?“

„To mateřské znaménko od okem, a vaše fotografie, to nemůže být náhoda. Vypadáte, jako byste mi z oka vypadla...“

Sarah pocítila s touhle ženou lítost. Jak může z nějakého znaménka usuzovat na příbuzenský vztah? To bylo víc než přitažené za vlasy.

„Tak už přestaňte. I kdybych vám chtěla pomoci, nemohu. Moje matka, tedy Jane, neví nic o mých rodičích. Vůbec nic.“

„Zeptejte se jí! Prosím!“

„Ne! Můj otec právě prodělal záchvat mrtvice. Nebudu teď Jane otravovat otázkami na své rodiče. Je mi líto. Myslím, že jste na špatné stopě. Kromě toho já mám rodiče. Rozumíte? Rodiče, které nade vše miluji. Na shledanou, paní Dehnová.“

Sarah už chtěla zavěsit, když ji zarazila prosba té dámy: „Jen ještě jednu otázku, prosím.“

„Tak dobrá,“ povzddechla si Sarah.

„Jsou vaši adoptivní rodiče bílí, nebo Maorové?“

„Předkové Jane jsou Skotové, Johnovi jsou Němci, ale prozradte mi, prosím, proč to chcete vědět.“

„Promiňte, jsem z toho celá popletená. Do toho mi opravdu nic není. Nechtěla jsem se vás dotknout, ale myslela jsem si, že jsem konečně našla stopu ke své dceři. Promiňte mi, to znaménko je asi jen náhoda, ale bylo by krásné, kdybych na konci svého života...“

Sarah zaslechla na druhé straně jen tiché vzlyky a několikrát se zhluboka nadechla, protože nevěděla, co říct. Když se znovu sebrala, dáma na druhém konci již telefon položila.

„Drahá, s kým to tak brzy po ránu mluvíš?“ zaslechla Sarah z pokoje Raiwiriho rozespálý hlas.

„Já... zavolala jsem té paní Dehnové v Hamburku a ona se mě ptala na mou biologickou matku. Jestli se jmenovala Helen...“

Raiwiri přišel k ní, sedl si před její židli a vzal jí telefon z ruky. „Ty toho prostě nemůžeš nechat!“ rozzlobil se. „Mám ti to říct ještě jasněji, že si tenhle kontakt z tvé strany nepřēju? A co má znamenat to vyzvídání o tvé biologické matce?“

Sarah pokrčila rameny. „Nevím. Ptala se i na moje mateřské znaménko.“

„Je to blázen. Pojď, půjdeme se nasnídat. Zapomeň na to. Nebo jsi svou zvědavost ještě neukojila?“

„Ale jo,“ odpověděla Sarah rychle. Ve skutečnosti se jí však celá ta věc velmi dotýkala.

Raiwiri ji za obě ruce zvedl ze židle a odvedl do kuchyně. Sarah byla celá zmatená. Co když ta žena opravdu ví o její skutečné matce víc?

„Myslíš si, že je pravda, co Jane a John tvrdí? Že o mých rodičích nic nevědí? Co když se moje matka opravdu jmenovala Helen? To by pak tahle Dorothe byla moje babička,“ přemýšlela Sarah nahlas.

Raiwiri se nahlas kysele zasmál. „Přesně tak, a Ludwig Dehn tvůj pradědeček! To by bylo to poslední. Nenech si proboha

nic namluvit. Ta stařena si normálně vymýšlí. Tomu přece sama nevěříš. A dost už s tím! Už té ženské prostě nezavoláš. A kromě toho by to bylo nefér k Jane a Johnovi. Ostatně, budeš mít brzy svou vlastní rodinu. Co je nám po tom, co po tobě chce nějaká stará bába z Hamburku?“

„Ale...“ Víc ze sebe Sarah nedostala. Nemohla o tom jasně přemýšlet. Jen jedno bylo jisté: Nebylo jí vůbec jedno, kde jsou její pravé kořeny. A bude lepší, když se s tím Raiwirimu svěřovat nebude.

„Připravíš snídani? Chtěla bych si rozbalit dárek od Jane a pak jí hned poděkovat.“

„Ať tě ani nenapadne říkat jí o tom telefonátu. Má dost starostí s Johnem.“

Sarah jen polkla. Už je to tu zase, to jeho komandování.

„Díky, žes mě na to upozornil,“ odsekla ostře a vyběhla z kuchyně. Přitom měl pravdu. Samozřejmě by to Jane strašně rozrušilo, kdyby se o tom dozvěděla.

Sarah byla zvědavá, co jí její adoptivní matka poslala. Ne-trpělivě odstranila balicí papír. Objevila malou krabičku na šperky a dopis. Zaváhala, ale pak nejdřív otevřela tu skříňku. Byl v ní řetízek s přívěskem. Sarah ten symbol znala. Byl to takzvaný twist neboli maorská pikorua, sestávající ze tří svázaných košíků. Je to znamení stálé lásky. Amulet byl zhotovený z perleti a upevněný na proužku kůže. Věděla Jane o návrhu Raiwiriho, nebo je to znak její lásky?

Sarah si připnula řetízek kolem krku a stoupla si před zrcadlo. Šperk vypadal na její lehce bronzové pleti překrásně. Pak otevřela dopis a jakmile přečetla první tři věty, strnula.

Milá Sarah,

tak ráda bych ti tohle všechno řekla osobně. Ale Johnovi se vede tak špatně, že se každý den bojíme, že je to ten poslední. Bylo to výslovné přání tvé matky, abych ti řekla o tvém původu až v den tvých třicátých narozenin...

Sarah zaváhala. Ve svém nitru tušila, že se teď dozví něco ohromujícího. Slzy jí vhrkly do očí a bránily jí číst dál. Rychle je setřela rukou.

Tvoje matka byla moje nejlepší přítelkyně a několik dní před nehodou mi řekla: Mám takový divný pocit. Dej prosím mé dceři tyhle věci, kdybych zemřela. A předala mi několik zvláštních kusů oblečení a šperky. Napřed jsem ty věci vůbec nechtěla přijmout a pokusila se jí tu její strašnou předtuchu vymluvit. Ale ona na tom trvala. Jestli jen vidím strašidla, dáš mi to nazpět, až se vrátím, smála se. Byla to krásná a okouzlující žena. Tohle škarohlídství se k ní nehodilo, vždyť se sotva vdala a narodila ses jí ty. Byla tak šťastná. Proto jsem se jí snažila vymluvit, co si vzala do hlavy. Věřila, že se jí podaří obměkčit srdce svého hrozného otce, když mu ukáže jeho vnučku. Tebe! Helen vyrostla v internátě, protože její matka brzy zemřela. A když se pak ještě její maorská chuva smrtelně zranila, strčil ji otec do internátu.

Sarah nechala ruku s dopisem klesnout. Helen, to byl důkaz! Ta stará dáma z Hamburku měla pravdu, ale jak to, že nevěděla, že Helen je mrtvá, divila se Sarah. S chvějícím se srdcem se znovu ponořila do dopisu své adoptivní matky.

Tam jsme se poznaly. O prázdninách byla vždycky u nás doma. Její otec pro ni neměl čas. Nikdy jsem ho nepoznala, protože rodina bydlela v Aucklandu. Byl velké zvíře ve vládě. Mí rodiče měli odlehlý statek v Otago. Široko daleko nebyla žádná škola. A tak jsem šla na internát do Dunedinu. Helen byla jako moje sestra. Její otec dával našim peníze, aby u nás mohla trávit prázdniny, protože nám nikdy nechyběla láska, ale peníze často. V Dunedinu poznala Helen učitele Philippa Morissona a zamilovala se do něj. Tomu nevadilo, že u ní převládly maorské geny, jak žertem říkávala. Narodil od jejího otce. Ten jí neustále důrazně připomínal, že za to má co děko-

vat jen své matce. Víc se od něj nikdy nedozvěděla. A to byl také důvod, proč nechtěl mít dceru u sebe. Prý se hned po smrti její matky znovu oženil a měl dostatek bílých dětí, jak Helen vždy říkávala. Ale nikdy si nestěžovala, ani na jeho chlad. Až bude mít v náruči světlovlasou a zelenookou Sarah, bude všechno v pořádku, říkala toho dne, kdy se s Philippem vydali na cestu na sever. Za tři dny s pláčem volala, že jsi jejímu otci nestála za jediný pohled a víceméně je vyhodil z domu.

Nikdy jsem tvou matku nezažila tak zoufalou. Řekla, že sepsala listinu, ve které uvedla, že John a já tě máme po její smrti adoptovat. To bylo mezi námi jasné od mládí. Pokud se jedné z nás něco stane, druhá se postará o její děti. Johnovi a mně bohužel nebylo požehnáno. Snažila jsem se ji utěšit a prosila ji, ať se ve zdraví vrátí. Mé milované dítě, byl to nejhorší okamžik mého života, když dalšího dne stála přede dveřmi policie a přinesli nám tebe. Kousek před Dunedinem sjel vůz ze silnice a tys zůstala jako zázrakem nezraněná. Přesto jsem zavolala tvému dědovi do Aucklandu, ale nechtěl přijet na pohřeb ani tě vidět. Hodilo se mu, že jsme tě adoptovali. Poslal nám dokonce nemalý obnos peněz, abychom ho v budoucnu už nikdy neobtěžovali. Dobře jsem ti je uložila. Ode dneška s nimi můžeš volně disponovat.

V den Helenina pohřbu jsem dostala její dopis. Bylo to strašné. Soužila jsem se žalem a k tomu ta zpráva jako z onoho světa. Vylíčila mi hrozný sen, který se jí stále opakoval, že narazí do stromu a zemře. V tom dopise také uvedla, že ti nemám nic vyprávět o tvém hrozném osudu před tvými třicátými narozeninami. Co myslíš, jak těžké mi ty roky připadaly? A víš ještě, jak jsi byla pořád skeptičtější, když jsem ti dávala dárky z její pozůstalosti? První byl ten zpěvník. Zнала jsem ty písně, protože mi je Helen zpívala. Mé milé dítě, kdybych nevěděla, že dnes budeš dost silná, abys to zvládla, poté, co tě Raiwiri požádal o ruku, nepřenesla bych tuto zpověď přes srdce. A už vůbec bych ji nepřenesla na papír. Víím, měla jsem ti zavolat, ale to bych nezvládla. A teď budeš mít brzy svou vlastní rodinu. Jak to

řikal Raiwiri do telefonu? Chce mít šest dětí. Snad budeš moci brzy přijet alespoň na krátkou návštěvu. Pak si o všem promluvíme. Myslím, že Johnovi bys tím udělala velkou radost. Přeji ti všechno to nejkrásnější do dalšího roku tvého života.

Tvoje Jane

Sarah nahlas vzlykala a vůbec si nevšimla, že do pokoje vstoupil Raiwiri. Teprve když jí položil ruku na rameno a promluvil na ni, vzala jeho přítomnost na vědomí.

„Co se děje? Stalo se něco s Johnem?“ S těmito slovy jí chtěl vzít dopis z rukou, ale ona ho držela tak pevně, že se roztrhl. Raiwiri zůstal civět na kus dopisu, který držel v ruce.

„No tak, Sarah, řekni něco. Co se stalo?“

„Pověz prosím ostatním, že mi není dobře a že jsem zůstala v posteli,“ zašeptala, vstala a jako omámená přešla se zbytkem dopisu k posteli a zavrtala se pod deku.

„Miláčku, co se děje?“ dorážel Raiwiri.

„Povím ti to později, teď mě prosím nech chvíli samotnou.“

„Ne, dokud mi neřekneš, co je v tom dopise.“

„Jane mi svěřila, kdo byli moji praví rodiče. Oba jsou mrtví.“

„A to je tak zlé? Nikdy jsi je nepoznala, nemáš k nim žádný vztah. Myslím, že už to teď nemá pro tvůj život žádný význam. Máme přece jeden druhého a budeme mít vlastní rodinu.“ Posadil se na okraj postele a konejšivě ji pohladil po vlasech. Sarah nemohla jeho dotyk snést. Toužila být konečně sama.

„Prosím, Raiwiri, dej mi čas, abych to celé strávila. Slibuju ti, že ti všechno budu vyprávět, až budou hosté pryč,“ prosila ho.

„Jak chceš,“ odsekl a chtěl uraženě opustit ložnici. Ve dveřích se však ještě jednou otočil. „Řekni mi jen jedno: Nejsi snad opravdu příbuzná toho Ludwiga Dehna?“

Sarah neodpověděla. To všechno bylo přece zmatené především pro ni, ne pro něj! Nebylo od něj fér, že reagoval

tak agresivně. Nějakou dobu jen koukala do stropu a nebyla schopná jediné kloudné myšlenky. Přitom se potácěla mezi soucitem s Jane, která jistě při psaní tohoto dopisu prožívala pekelná muka, a klíčící zvědavostí na tu starou dámu v Hamburku.

A pak se jí najednou v tom zmatku v hlavě udělalo jasno. Věděla přesně, co musí udělat, a vyskočila z postele. Raiwiri ji rozzlobeně sledoval pohledem, když o něco později přišla k velké tabuli se snídaní, pošeptala něco Jerrymu, který vstal a odešel s ní na terasu.

„Doufám, že se nepříhodilo nic špatného,“ poznamenal Jerry ustaraně, když byli z doslechu ostatních. „Nevypadáš totiž vůbec dobře. Nebo je to kocovina?“ zašklebil se. Sarah však jeho narážku nekomentovala, ačkoli by jinak reagovala pohotově, neboť Jerry na včerejší oslavě dost přebral a ráno vypadal hrozně. Jeho šedivé třídní vousy působily zanedbaně, vlasy měl rozčuchané a pod očima tmavé kruhy. Kromě toho z něj byl cítit alkohol a kouř.

„Jerry, potřebuju dovolenou, a to hned,“ sdělila mu rozrušeně.

„Takhle mluví moje nejvýkonnější kolegyně? Copak jsem ti to nedávno nenabízel, když v prosinci jsou stejně všichni na prázdninách? Kam to bude? Do Austrálie?“

„Do Německa.“

Jerry se otřásl, jako by ho ovanul chlad. „Není tam teď třeskutá zima?“

„Navštívím tam jednu příbuznou,“ vysvětlovala mu Sarah pevným hlasem.

„Nevěděl jsem, že máš v Německu příbuzné.“ Jerry naklonil hlavu na stranu a podíval se na Sarah s neskrývanou zvědavostí.

„Ty nedáš pokoj, dokud se nedozvíš všechno,“ zasténala Sarah a vše Jerrymu povyprávěla.

„No teda, to nezní špatně. Takhle můžeš přímo na místě zjistit něco o tom dobrotivém vědci a napsat další článek. Jen má-

lokdy máme tolik reakcí na našem online blogu jako na ten tvůj vyznamenaný článek.“

„Ty to nechápeš? Ten muž je možná můj pradědeček.“

„Tím líp! Nebo si snad myslíš, že proto neukradl naše kulturní bohatství?“

„Naše? Odkdy jsi Maor?“

„Ha ha. Ale vážně, napiš o tom. Zaplatím ti letenku. Bude to práce na rešerše.“

„Ach, Jerry, ty jsi nemožnej.“

„Copak je to tu za spiknutí?“ zeptal se Raiwiri, který se sem zase jednou tiše vkradl. Sarah sebou trhla a chtěla dát Jerrymu znamení, aby držel pusku, ale už bylo pozdě.

„To je přece senzace, že naše Sarah teď bude mít informace o Ludwigu Dehnovi z první ruky a napíše o tom. Kdy chceš letět?“

Raiwiriho už tak mrzutá nálada ještě více klesla.

„Co to má znamenat?“

„Ty o té cestě ještě nic nevíš? Pak jsem nic neřekl. Vráším se na snídani.“

Jerry se otočil na podpatku a zmizel.

„Co to plácá? Je snad ještě opilý?“ zeptal se Sarah její snoubenec.

„Já... rozhodla jsem se... myslím si, že ta dáma z Německa je skutečně moje babička. Pojedu ji do Hamburku navštívit.“

„Ohó! Moje snoubenka a ta nefalšovaná paní Dehnová, to je mi ale překvapení!“ Jeho hlas zněl hořce.

„Raiwiri, přestaň kolem toho dělat dusno. Myslíš si, že pro mě je to nějaká zábava? Přesto musím za tím jít.“

„Kdy?“

„Myslím, že k tomu využiju vánoční prázdniny,“ dodala Sarah váhavě.

„A co bude s naším plánovaným silvestrem v Sydney?“

Sarah se otočila. „Vím, je to nakvap. Chtěla jsem o tom mluvit napřed s tebou... Chápej, já prostě musím tomu přijít na kloub! Mám najednou pravou babičku!“

„Jo, a pravého pradědečka, Ludwiga Dehna. Blahopřeju!“
vyprskl Raiwiri.

„Miláčku, nebuď prosím tě naštvaný. Mně je z toho taky všelijak. Copak to nechápeš? Mám najednou rodinu...“

„Jane, John a já, to my jsme tvoje rodina.“

„Samozřejmě, ale dozvím se něco o svých kořenech...“

„Nevím, jestli je o co stát, být příbuzná člověka, který naše nejcennější kulturní statky ilegálně vyvezl ze země.“

„Raiwiri, přestaň už! Sama jsem z toho celá popletená.“

„Proto taky bude lepší, když poslechněš mou radu. Napiš babičce hezký dopis, když to musí být, ale odjet hned do Hamburku a hodit všechny naše plány přes palubu, to je totálně přehnané!“

„Až se jednou stanu tvou ženou, budeš vždycky ty rozhodovat, co smím cítit a co ne?“ vyjela Sarah kousavě.

„To ne, ale když vidím, že moje budoucí žena se s otevřenými očima řítí do neštěstí, budu snad mít právo ji od toho odrazovat.“ Raiwiri se pokusil vzít Sarah kolem ramen, ale ona se mu vysmekla.

„Já to musím udělat! Cítím to každým kouskem svého těla. Nemám na vybranou,“ odporovala odhodlaně.

„Tak dělej, co sama uznáš za vhodné, ale nečekej, že ti při tom budu tleskat. A taky nebudu brát žádné ohledy na tvé nové rodinné svazky. Mám totiž v úmyslu vést proces proti tomu hamburskému muzeu. Dům Hinemoa patří nám! V kanceláři už všechno připravujeme. Díky trestnímu spisu, který dokazuje, že ten chlap nechal jednotlivé díly odvézt lodí, máme velké šance...“, zarazil se a díval se na ni přimhouřenými očima, „...ale ty ode mne teď snad budeš chtít, abych tomu zloději zatleskal?“

Sarah na svého snoubence nevěřicně vykulila oči. „A ty si myslíš, že svůj názor na celou tu věc změním jen proto, že Ludwig Dehn byl můj pradědeček? Zapomněl jsi, že jsem to byla já, kdo to celé svým článkem spustil? Že jsem to byla já, kdo v archivu vyhrabal ten starý spis? Že jsem to byla já, kdo zkontakto-

val Evansovu rodinu, potomky tehdejšího ředitele muzea? Ale já tě chci jen požádat, abys s tím počkal, než se vrátím.“

Raiwiri se strojeně usmál. „Přesně tak! Ty jsi dědicům otevřela oči, ukázala, co se stalo s jejich majetkem. Dům Hine-moa patřil řediteli muzea, to je jednoznačné. A tak těm lidem nemůžeš zazlívát, že si najali advokáta, který zastupuje jejich práva. Co si pomyslí? Naše špičková novinářka sice dostala za svůj článek ocenění, ale teď má pochybnosti od té doby, co se dozvěděla, že celou tu věc má na svědomí její pradědeček...“

Sarah si zacpala uši. Ne, že by nesnesla slova, vadil jí jeho tón, který byl najednou příliš hlasitý a příkrý. Když se Raiwiri zarazil, dala ruce pryč, ale on hned pokračoval: „Tak ty chceš teď otočit?! To jsem si mohl myslet. Ale já svou práci budu dělat svědomitě dál, jak jsem to dělal vždycky.“

Sarah se podívala na svůj zásnubní prsten, který jí zářil na ruce.

„Prosím, Raiwiri, můžeš přece počkat až po Vánocích. Zůstanu tam nanejvýš tři týdny a...“

„Tři týdny?“

„No, do Evropy je to dlouhý let, a když už tam jednou budu, ráda bych se podívala do Londýna a do Paříže.“ Sarah se nanejvýš rozzářila. „Pojed' se mnou! Bude to naše předsunutá svatební cesta.“

„Já nemůžu jen tak všeho nechat. Mám spoustu termínů...“ Raiwiri se zarazil. „Mám návrh. Naplánujme si to na červenec. To tam aspoň bude léto. Uděláme si cestu do Evropy a ty se můžeš v Hamburku sejít s tou ženou, když už to musí být.“

Sarah ten návrh v duchu okamžitě zamítla, protože nechtěla čekat tak dlouho, ale jen mlčky kývla. Raiwiri ji k sobě pevně přivinul. „Vidíš, srdíčko moje, nebudeme se přece kvůli něčemu takovému hádat. A jestli nebudeš do července těhotná, tak je to přece dobrý plán,“ šeptal jí smířlivě do ucha.

„Dobrá, tak tedy teď zavolám Jane a své babičce a oznámím jim svou návštěvu.“

„Jane?“

„Ano, poletím zítra do Dunedinu. Myslím, že mě teď potřebuje a já ji taky. Kromě toho je na tom John hodně špatně.“

„Ale víš přece, že mám v pondělí a v úterý termín u soudu,“ připomněl jí.

„Ano, samozřejmě, ale myslím si, že bude lepší, když poletím sama. Stejně by ses tam nudil, když si budeme s Jane povídat o mé matce. Byly totiž nejlepší přítelkyně.“

„A to se dozvídám až teď jen tak mimochodem?“

Sarah cítila, jak jí hněvem rudnou tváře.

„Chtěla jsem ti pak ukázat ten dopis, ale Jerry se podřekl.“

„Super! Tak tvůj šéf se to dozvěděl dřív než já!“

„Bože, Raiwiri, to jsem přece neplánovala. Chtěla jsem ho jen požádat o dovolenou. Ale znáš ho. Nedá pokoj, dokud... Ale co, proč se vlastně ospravedlňuju? Zatraceně, neber si všechno hned tak osobně, není to přece útok na tebe!“

S těmito slovy se otočila a rozběhla se k domu. V půli cesty potkala Jerryho.

„Ó já, to jsem tomu dal,“ řekl zdrceně. „Ještě nikdy jsem neviděl Raiwiriho takhle zuřit.“

Sarah si jen dlouze povzddechla. „Celé se mu to nějak nelíbí. Nechce, abych teď odjela do Německa.“

„Řeklas mu, že je to služební cesta?“

„Chce jet se mnou do Evropy v červenci a při té příležitosti se budu smět u své babičky zastavit,“ odpověděla Sarah hořkým tónem.

„Sarah, víš, že si tvého snoubence vážím a jeho žádost o ruku byla dojemná, ale ty nejsi ten typ ženy, která se nechá omezovat jen kvůli navléknutí prstýnku.“

„Najednou je nějaký nedůtklivý,“ vzdychla.

„Tedy, když se mě ptáš, nenech si do té věci mluvit. Kdybych se já dozvěděl něco takového o své rodině, byl bych tak zvědavý, že bych neváhal ani minutu a sedl do letadla.“

Sarah se pousmála. „Jerry, ty nejsi nadarmo starý mládenec z přesvědčení. Ty se dáš na útěk, sotva zaslechneš slovo vztah. Myslím, že v téhle situaci nejsi dobrým rádcem.“

„To od tebe nebylo hezké, má milá, já bych ženu chtěl, ale ještě jsem nenašel tu pravou,“ šklebil se Jerry. „A ty mě nechceš!“

Sarah ho přátelsky objala. „Ne, můj drahý, já nejsem na úspěšné starší pány, co mají strach se vázat.“

„To je vlastně škoda. Kvůli tobě bych se možná změnil. Ale víš co? Přivedla jsi mě na geniální myšlenku. Pojedu do Německa s tebou, protože je tu jedna žena, která se mnou chce strávit Vánoce a silvestra, a mně se to vůbec nehodí. A služební cesta do Hamburku, to je ideální výmluva. A tak se můžu v Německu trochu pobavit, zatímco ty budeš pátrat. Vždycky jsem se chtěl podívat do Berlína i do Mnichova. Víš, že moji předkové pocházejí z Bavorska? I když německy neumím... no dvě slova přece: Sauerkraut und Bier!“

„Myslíš to vážně? Pojedeš se mnou?“

Hned zítra nechám objednat letenky. Kdy jsi chtěla odletět? Za týden?“

„Napřed promluvím se svou babičkou. Třeba to vůbec nechce.“

Sarah viděla koutkem oka, jak k nim přichází Raiwiri ve špatné náladě.

„Běda, jestli se zase podřekneš, než mu to šetrně sdělím sama!“

Sarah se rychle otočila, protože neměla chuť diskutovat s Raiwirim o svých nových plánech. Bylo jí nad slunce jasné, že její snoubenec nebude zrovna jásat, až se dozví, že přece jen brzy odletí, a navíc s Jerrym. Raiwiri už několikrát poukázal na to, že na ni její šéf trpí. A ona mu pokaždé přísahala, že i kdyby to tak bylo, je to jednostranné. Měla Jerryho ráda, ale jen jako staršího bratra nebo dobrého přítele.

„No, tak co jste vy dva teď zase vymysleli?“ zeptal se Raiwiri kousavě.

„Vůbec nic,“ odpověděla Sarah a odešla k domu. Chtěla napřed zavolat Jane, než se postaví hádce s Raiwirim. A že k hádce dojde, bylo nevyhnutelné. Jeho výraz mluvil sám za sebe. Za nic na světě ji nenechá jen tak odjet. A už vůbec ne s Jerrym.

Jane propukla v pláč, sotva uslyšela hlas své dcery.

„Ach, je mi to všechno tak moc líto,“ vzlykala.

„Mami! Přiletím zítra do Dunedinu.“

„John dnes v noci zemřel!“

Bílá jako křída dosedla Sarah prudce na židli.

„Proboha!“ vyrazila ze sebe zoufale. „A já slavila, zatímco on...“ Hlas jí selhal.

„Nedělej si žádné výčitky, miláčku. Šlo to najednou hrozně rychle a jeho poslední slova byla: Řekni naší malé, že ji mám rád.“

Teď se protrhly všechny hráze a Sarah se otřásala vzlyky. Když byla schopná znovu mluvit, slíbila Jane, že přiletí hned prvním letadlem a stráví Vánoce u ní na farmě. V žádném případě za těchto okolností nepoletí do dalekého Německa. Ne teď, když ji Jane potřebuje. A taky zcela určitě není vhodná doba na to, aby jí vyprávěla o té ženě z Hamburku. Touha dozvědět se víc o svém původu ustoupila najednou hluboko do pozadí.

AUCKLAND, PROSINEC 1929

Existuje něco jako láska na první pohled? Od té doby, kdy se objevil v muzeu ten německý vědec, se obávám, že ano. Ale tomu já se poddat nesmím, protože budu ženou Tameho. Slíbila jsem to otci na jeho smrtelné posteli. A tuto svatou přísahu nesmím porušit. Nikdy! A proto nemám jinou volbu než přijmout jeho pozvání, poprosit ho, aby na to, co se mezi námi stalo, zapomněl, jestli pro něj něco znamená.

A přece mi tento muž nejde z hlavy. Stále jen myslím na to, jak při otevření muzea na konci listopadu najednou stál přede mnou. Vysoký, statný chlapík se světlými vlasy a hlubokýma zelenýma očima.

„Jmenuji se Ludwig Dehn. Jsem německý badatel. A kdo jste vy?“ zeptal se mě angličtinou, která zněla tak legračně, až jsem se rozesmála.

„Mám snad něco na tváři?“ zeptal se zdánlivě stydlivě, ale oči se mu šelmovsky leskly.

„Ne, to jen ta vaše řeč. Ještě jsem nikdy neslyšela tak tvrdou a drsnou angličtinu jako z vašich úst,“ chichotala jsem se.

„To беру jako kompliment, ale dlužíte mi odpověď. Kdo jste? Pracujete tady?“

Ludwig se při těchto slovech rozhlédl po výstavní místnosti. Po mé říši, neboť oddělení maorské kultury podléhalo mému vedení. Myslím, že v mém hlase zaslechl pýchu, protože v jeho pohledu byl teď jiný druh pozornosti. Předtím ve mně viděl jen ženu, ale teď se na mě díval s profesním obdivem.

„Ta sbírka je jedinečná. Prostě jedinečná,“ horoval. To mně samozřejmě velice lichotilo, protože jsem do vybudování tohoto oddělení dala celé srdce.

„Viděl jste už všechno, nebo vás mám provést?“ nabídla jsem se nadšeně. Pocítila jsem, jak mi žhnou tváře a chtěla jsem svou nabídku vzít nazpět, když vtom mi nabídl rámě.

„Pojďte, neviděl jsem ještě vůbec nic,“ smál se.

„Švindlíři!“ odvětila jsem a úplně samozřejmě se do něj zavěsila. Teprve když k nám zamířil můj šéf, pan Evans, rychle jsem svou ruku stáhla. Pan Evans měl zjevnou radost, že badatele vidí.

„Pane Dehne, to je hezké, že jste přišel. Neměl jsem dosud příležitost vás náležitě pozdravit.“ Nahlas si povzdychнул. „Veškerá smetánka z celého Aucklandu si pospíšila oslavit znovuotevření našeho muzea. Vy už asi víte, že náš předchůdce bylo vlastně první muzeum Nového Zélandu, nemám pravdu?“

Ludwig Dehn se zkušeně pousmál a po straně na mě spiklenecky mrknul. „Ale jistě. Roku 1852 bylo otevřeno v jednom selském domě v Graftonu, a pak přeloženo v roce 1869 do centra města. A vašim slavným evropským návštěvníkem

byl Paul Gauguin, který zapracoval některé artefakty do svých kreseb.“

Pan Evans poklepal svému německému kolegovi uznale na rameno. „Je vidět, že se vyznáte. A co říkáte našemu muzeu?“

„Skvělé, zejména když mě provází vaše odborná kolegyně, slečna...“ Ludwig Dehn se na mne tázavě podíval. Já mu své jméno zatím ještě neprozradila.

„Ano, lepší průvodkyni, než je slečna To Pau, mít nemůžete.“ Pan Evans mě poplácal po tváři. Bylo mi to trochu trapné, pořád se mnou jednal jako s malým dítětem. Nebylo divu, znal mě odmalička, protože obdivoval mého otce, který mu vždy pomáhal radou i skutkem, co se týče kultury mého národa.

„To je pravda. Lepší průvodkyni tady v muzeu, než je slečna To Pau, si neumím vůbec představit,“ odpověděl Ludwig Dehn s lehkým pousmáním.

„Tak si od toho dítěte nechte všechno vysvětlit a uvidíme se pak u večere, ne?“

„Samozřejmě, pane Evansi, ale jen když budu moci ke slavnostní večeři doprovodit slečnu To Pau.“

Co si ti dva vlastně mysleli? Jednali se mnou jako s malou holkou. Bylo na čase, abych se ujala slova.

„Samozřejmě na večeři přijdu. Ta je i pro nás, zaměstnance,“ prohlásila jsem možná trochu ostře.

Pan Evans mi to potvrdil káravým pohledem. Zjevně se obával, abych našeho hosta nerozzlobila. Ten se ale zasmál z plna hrdla. „O tom jsem nepochyboval. Chtěl bych si jen zajistit, že budete sedět u stolu vedle mne.“

To pan Evans schválně přeslechl, a já tak trochu tušila, co se mu asi honí hlavou. Nedalo se přehlédnout, že se zájem pana Dehna o mě neomezil jen na mé odborné schopnosti. Samozřejmě myslel pan Evans na Tameho, který byl na večeři rovněž pozván. Mně bylo při pomýšlení na mého snoubence střídavě horko i zima. Všimne si i on hned, že v tom badateli z Německa ke mně vzplála jiskra?

Ale to pomyšlení jsem rychle odsunula stranou. Snad mě pak něco napadne, jak z té situace vyplout. Chtěla jsem si to kouzlo mezi mnou a německým vědcem trochu déle užít. Jen ještě malou chvíli! Jakmile ho provedu výstavou, bude to pryč. To jsem si v tom okamžiku namlouvala a pevně tomu věřila.

Zvláštní na tom bylo, že se mi netřásla kolena a ani srdce netlouklo nahlas. Naopak, když mě Ludwig vzal za ruku a odvedl k jednomu z mých nejkrásnějších výstavních předmětů, maorské válečné kánoe, připadalo mi to gesto tak důvěrně známé, jako by to tak mělo být. Co se týče lásky, neměla jsem ještě žádné vlastní zkušenosti. Přítelkyně mi vyprávěly, jaké to je. Já necítila k Tamemu nic kromě respektu a vděčnosti. Zachránil život mému otci, když spadl do téže dravé řeky, ve které našel smrt i můj dědeček se svou ženou.

„Co si přeješ za mou záchranu, synu?“ zeptal se ho tenkrát otec hned na břehu.

„Dej mi za ženu svou dceru,“ odpověděl. Tak mi to alespoň otec se slzami v očích vyprávěl. Bylo mi čtrnáct, když se to stalo. Tenkrát jsem ani pořádně nevěděla, co slibuji. Byla jsem ještě dítě a ani zdaleka jsem nepomyslela na všechny důsledky. Tame byl spolupracovník mého otce a ve svých osmnácti letech mi připadal velmi starý. Neměla jsem ho nijak zvlášť ráda, toho pořád tak vážného muže. Naopak, trochu jsem se ho bála, ale když mě otec stále prosil, abych se později stala jeho ženou, řekla jsem lehkomyšlně ano. Moc jsem o tom nepřemýšlela a nebrala to nijak vážně. Kromě toho mně to „později“ připadalo strašně daleko. Teprve když mi bylo osmnáct, viděla jsem na Tameho pohledu, jakým se na mě díval, že ten slib manželství bere vážně. Ale to jsem mohla ještě oddálit studiem v Dunedinu. Vzpomínám si, že když jsem chtěla studovat, otec mi řekl, že si o tom musí promluvit s Tamem. Nevěděla jsem přesně, o čem tehdy mluvili, jen to, že se za něj hned po ukončení studia provdám. Ale ještě něco se mi vrylo do mozku. Tameho pohled, když mě spolu s otcem vyprovázel na vlak. Bylo v něm tolik citu, až mi to nahánělo strach. Znala jsem ho přece

jako schopného mladého advokáta a nikdy jsem nemyslela na to, že by mě mohl milovat. V žádném případě to však nebylo oboustranné. A tak jsem dál doufala, že se na celou věc za ty čtyři roky zapomene a on si najde ženu, která bude jeho city opěťovat. Bohužel se při každé mé návštěvě doma tato naděje hroutila. Tame už nebyl ten chladný muž, který si mě sotva všiml, jeho pohledy byly stále toužebnější.

„Jak se jmenujete vlastním jménem?“ slyšela jsem Ludwigovu otázku jako z dálky.

„Merima,“ zašeptala jsem zastřeným hlasem.

„Mám pocit, jako bych vás znal celou věčnost,“ odpověděl Ludwig a podíval se na mne rozzářenýma očima.

Najednou jsem se cítila nejistě. Mluvil mi z duše. Nebylo by lepší, kdybych tu odbornou prohlídku na místě přerušila? Místo toho jsem mu podrobně vykládala o zvláštностech válečné kánoe, u které jsme pořád ještě stáli.

„To je Waku Te Toki a Tapiri z roku 1830. Ta výzdoba uvnitř je ze dřeva a maku, lněných vláken, a oči těch figur jsou z ulit mušlí paua, které vlastně ani pravé mušle nejsou...“

„...nýbrž šneci neboli mořské uši. Říká se jim také duhové mušle, protože mají perleťové ulity,“ doplnil mě a přistoupil ke mně blíž. Ucítila jsem pach dýmkového tabáku, ale nebylo to nepříjemné. Naopak. Naše ruce byly stále propletené, jako bychom byli zamilovaný pár. Co jestli nás tak Tame uvidí, zamrazilo mě, ale ten je určitě v přijímací hale, ve které se koná slavnostní otevření. Mohla jsem jen doufat, že mě nepostrádá a nebude mě hledat. Měla jsem pocit, že musím ruku odtáhnout, ale prostě jsem nemohla.

„Pojďte, ukážu vám teď shromažďovací dům,“ navrhla jsem Ludwigovi a táhla ho k našemu skvostu, Hotunui, tradičnímu shromažďovacímu domu Maorů z roku 1878 z regionu Thames.

Chtěla jsem mu zrovna vysvětlovat zvláštnosti řezbářského umění, když se naše pohledy setkaly. V očích měl žhavý zájem, ale o mne, a ne o můj vzácný výstavní kousek.

„Vy už dávno o Hotunui víte všechno, že?“ povzdechla jsem si. Ludwig přikývl a navrhl, abychom do domu vstoupili. Bez pochyby se vyznal v našich zvycích, neboť pustil mou ruku, aby si mohl zout boty. Udělala jsem to také. S úžasem se rozhlížel kolem a obdivoval nádherné dřevorezby.

„Uvnitř jsem to ještě neviděl,“ přiznal. Zachovávala jsem trochu odstup, protože jsem měla obavu, že využije uzavřenosti prostoru, aby mě políbil. Cítila jsem obavu a zároveň i touhu, neboť jsem si to hluboko ve svém nitru přála. Jakmile jsem si to uvědomila, rychle jsem dům opustila. Vyšel hned za mnou.

„Co by mě zajímalo, je dům Hinemoa,“ řekl, zatímco se znovu obouval.

„Odkud víte o jeho existenci?“ zeptala jsem se trochu polekaně.

„Má neslýchanou pověst,“ odpověděl. „A pan Evans byl tak hodný, že se v jednom ze svých dopisů zmínil, že se muzeu podařilo získat dům do svého vlastnictví.“

Musela jsem se pousmát. „Jestli to chcete vědět přesně, ten dům patří mně a já ho dala muzeu k dispozici.“

„Vy jste potomek toho nešťastného náčelníka To Paua?“

„Jsem jeho vnučka,“ odpověděla jsem. „Ale co vy víte o té tragické události?“ dodala jsem skepticky. Věděla jsem už o velkém zájmu o tento dům, a většinou to byli pochybní obchodníci, kteří ho chtěli nezákonně prodat do ciziny.

„Jen tolik, že nikdy nesloužil svému účelu, protože stavebníkovi a celé jeho rodině přinesl velké neštěstí.“

„Vy ho tedy nechcete koupit a vyvézt do Německa?“

Ludwig se zasmál. „Dobrý nápad. Na to jsem zatím nepomyslel. Zajímá mě v první řadě jako etnologa. Na obchody jsem dosud nemyslel...“

„Nedělejte si ze mě legraci. Dobře vím, jak často už vědci z celého světa tvrdili, že mají výlučně vědecké zájmy, a zatím chtěli jen kupčit.“

Ludwig odmítavě zvedl ruku.

„Já ne. Prohledejte mi kapsy, nemám žádnou smlouvu, ve které by mi někdo sliboval jmění za tenhle dům.“

„Tak už toho nechte. Věřím vám,“ odpověděla jsem trapně dotčená. „Chcete ho teď vidět nebo ne?“

„Moc rád.“

„Tak pojďte za mnou!“ Spěchala jsem napřed k zadnímu východu, který vedl do vedlejší budovy nepřístupné veřejnosti. Když jsem otevřela dveře do sálu, zklamaně se zeptal:

„A kde teď je?“

„Vidíte ty jednotlivé díly? Ještě ho znovu nepostavili. Můj otec ho nechal rozebrat ještě ten den, kdy naši rodinu postihlo to velké neštěstí. Ale nedovolil si ho zničit, jak si přála rodina toho řezbáře, který taky zahynul. Můj otec mi dal požehnání, abych si s ním dělala, co chci. A já si přeju, aby ho znovu postavili před muzeum. Maorští dělníci s tím začnou už zítra,“ řekla jsem hrdě a ukázala na vyřezávané panely s motivy z maorských dějin opřené o stěnu haly a pletené panely na druhé straně. Vedle nich stály nesčetné kusy dřeva pomalované barvami: červenou, bílou a černou. Uprostřed byly uloženy jednotlivé sochy, které budou později podpírat a zdobit vnitřek domu.

Ludwig uctivě přistoupil k jedné velké vyřezané maorské postavě – podle prsou nebylo těžké poznat, že se jedná o postavu ženy – a zamyšleně pohladil ušlechtilé dřevo.

„Chcete si poslechnout celý tragický příběh domu Hinemoa?“

„Udělala byste mi velikou radost,“ odpověděl a znovu sáhl po mé ruce. „Sedneme si na zem a vy budete vyprávět?“

Bez odporu jsem se od něj nechala stáhnout dolů a posadila se vedle něj. Položil mi ruku kolem ramen. Znovu mě rozum napomínal k opatrnosti, ale přesto jsem se nebránila.

„Víte, kdo byla Hinemoa?“

Přikývl.

„Patřila ke kmeni Tuhourangi, který žil na břehu jezera Rotorua. Když se Tutaneikai, syn náčelníka z ostrova Mokoia, který byl uprostřed jezera, do Hinemoy zamiloval, hrál na

flétnu toužebné melodie tak dlouho, až dívka jeho vábení podlehla a proti pravidlům svého kmene k němu v noci studenou vodou přeplavala. Místo, aby ji potrestal, její otec ke svazku svolil.“

Nadšeně jsem zatleskala. „Opravdu jste se dobře připravil, pane Dehne! A dům byl pojmenován po Hinemoe, protože i druhá mladá žena mého dědečka si ho vzala přes odpor svého otce. Moje babička zemřela při porodu syna, mého otce. Dědeček pak najal řezbáře Awatapu. Stavba takového svatého domu je spojena s mnoha předpisy, tapu, aby se předkové nerozhněvali, neboť jim k počtě se takový dům se staví. Můj děda byl však natolik nadšen nádhernými dřevořezbami, že přicházel každý den, aby se podíval, jak stavba postupuje. Jednou však zapomněl uhasit dýmku a porušil tak předpis, podle kterého se na stavbě pro tento svatý účel nesmí jíst, pít ani kouřit. Staršina i řezbář ho varovali, aby se stavbou nepokračoval, dokud se porušení tapu nenapraví nějakým svatým obřadem. Ale můj dědeček byl netrpělivý, nedal na varování, že rozhněval předky, a ve stavbě pokračoval. Dům byl tedy dokončen a následujícího dne měl být zasvěcen. A nic zlého se nestalo. Můj dědeček to bral jako odpuštění, ale tu noc se to stalo. Jeho i jeho mladou ženu postihlo neštěstí. Zřejmě utonuli v řece. Nikdo nevěděl, proč se ti dva uprostřed noci vydali na tuto cestu. Všichni se domnívali, že se chtěli před slavnostním otevřením domu v řece omýt. Jejich těla se sice nikdy nenašla, ale plášť mého otce zůstal na břehu a také šaty a šperk jeho ženy. To vše svědčilo o tom, že je proud řeky strhnul a oni se utopili. O dva dny později byl nalezen mrtvý i řezbář Awatapu. Dům Hinemoa tedy nebyl nikdy zasvěcen a nesloužil svému účelu. Můj otec, který byl v těch dnech obchodně ve městě, nechal po svém příjezdu dům rozebrat a jednotlivé díly uskladnil v kůlně. Byl v té době už dospělý. Jeho starší sestra Aranga ztrátu svého otce nikdy nepřekonalala. A především smrt toho řezbáře, neboť se spolu tajně milovali. Našli ji tenkrát těžce zraněnou vedle jejího mrtvého milence. Přežila sice,

ale nikdy už nepromluvila. Ano, doslova přišla o rozum. Dali jí pak do městské nemocnice pro duševně choré. Tam žije dodnes. Pravidelně ji navštěvuji, ale ona vůbec netuší, kdo jsem. Přesto mě pokaždé vezme za ruku a zvláště pronikavě se na mě dívá. Tak pronikavě, až z toho jde strach.“

Během svého dlouhého vyprávění jsem sklonila zrak, protože mě mátló dívat se při tom Ludwigovi do očí. Teď jsem vzhledla a potvrdila si, že jsem udělala dobře. A tušila jsem, že mě políbí a já budu jeho polibek opětovat. A vtom už přitiskl jemně své rty na moje ústa. Když se naše jazyky našly, povzdechla jsem si. Byl to takový nepopsatelný pocit! A pro mne to byl první opravdový polibek, neboť Tame by se nikdy neodvážil dotknout se mě před svatbou. Několik studentů v Dunedinu u mě zkoušelo své štěstí, ale já jim nedovolila víc než obyčejnou pusu. Ne z nějakých morálních důvodů, ale protože jsem k nim necítila nic než přátelství. A to bylo v tomto případě to poslední, na co bych myslela. Kolena mi změkla a srdce mi při hře našich jazyků tlouklo jako zvon.

Trvalo celou věčnost, než jsem polibek rázně ukončila.

„Ludwigu, to nesmíme,“ řekla jsem příškrčeně. „Jsem už příslibená jinému.“

„A miluješ ho?“

Otočila jsem se. „Na tom nezáleží. Musela jsem přísahat otci na smrtelné posteli, že se provdám za Tameho. Je to vnuk toho řezbáře, který tenkrát zahynul. Měl manželku a sestra mého dědečka byla jeho milenkou. Proto museli svoji aférku držet v tajnosti. Otec si myslel, že když si vezmu Tameho, může být kletba na domu Hinemoa napravena. Koneckonců to byla vina mého dědečka, že Awatapu zemřel.“

„Takový nesmysl!“ vyrazil ze sebe Ludwig rozhorleně. „Ten člověk určitě nezemřel proto, že tvůj dědeček na stavbě kouřil dýmku.“

Nelíbil se mi tón, s jakým Ludwig odmítal naši víru.

„Může se ti to zdát jako nesmysl, ale my věříme, že to byl trest od předků.“

„A na co ten muž umřel, jestli se smím zeptat?“

Pokrčila jsem rameny. „To je jedno. Ležel prostě mrtvý před sochou, kterou měl údajně vyřezat za jednu noc. Pravděpodobně si vzal jed.“

Ludwig mrzutě zavrtěl hlavou. „Napadlo tě, že ten člověk možná umřel přirozenou smrtí?“

„Ludwigu!“ řekla jsem ostrým tónem. „Jestli tomu příběhu nevěříš, tak už ti nic vyprávět nebudu!“

Zvedla jsem se rozzlobeně ze země a oprášila si sukni.

Ludwig vyskočil a chtěl mě chlácholivě obejmout, ale já ustoupila stranou a on sáhl do prázdna.

„Merimo, promiň, jen jsem tak uvažoval. Nikdo tě nemůže nutit, aby sis někoho vzala jen proto, že snad má tvůj dědeček vinu na smrti jeho dědečka. Neříkala jsi, že se tvůj děda utopil v řece? Nestačí to jako trest? To se ještě ty musíš stát ženou muže, kterého nemiluješ? Tohle já nebudu akceptovat! Půjdu za tím Tamem a...“

Jako kdyby tušil, co se tu odehrává, vstoupil Tame v tu chvíli do haly a díval se na nás z jednoho na druhého pohledem, který nevěstil nic dobrého. Natolik jsem toho muže znala, že jsem věděla, co to znamená, když jeho tmavohnědé oči náhle zčernaly.

„Všude jsem tě hledal.“ Hněv v jeho hlase se nedal přeslechnout.

„Já... tedy, to je Ludwig Dehn, německý badatel, ukazovala jsem mu dům Hinemoa.“

„Nejskvělejší řezby, jaké jsem kdy viděl,“ horoval Ludwig. „To vidím dokonce i na jednotlivých dílech. Ale až to bude postavené vcelku, to bude teprve nádhera. Je smutné, že dům tak dlouho nemohl sloužit svému účelu. Už se těším na jeho otevření.“

Tame se hořce usmál.

Mně bylo střídavě horko a zima. Špatné bylo už to, že mě přistihl s cizím mužem, ale že mu ukazuju zrovna dům Hinemoa, ho dopálilo ještě víc. Osud tohoto domu byl naším

stálým jablkem sváru. Tame byl stejně jako můj otec toho názoru, že dům smí být postaven, až když se stanu jeho ženou a tak bude tapu zrušeno posvátným obřadem.

Tame byl v té věci tak zarputilý, že jsem si ani nedovolila mu přiznat, že už jsem dávno s panem Evansem domluvená a nejsem ochotná čekat až do svatby. Zatím se mi vždycky dařilo bojkotovat všechny svatební termíny. Teď už to nebudu moct dál zdržovat. Až se dozví, že práce mají začít už zítra... Ani to nechci domyslet.

Pokusila jsem se dát Ludwigovi znamení, že má mlčet, ale to už jsem ho slyšela nadšeně mluvit. „To je báječný nápad, tento skvost nechat postavit venku. Brzy zase přijdu, abych viděl, jak práce pokračují. Kdy se má začít? Zítra?“

„Zítra?“ Tame byl vyveden z míry. „To se pletete, pane. Až ty práce začnou, vy už na Novém Zélandu nebudete. Ledaže byste chtěl čekat až do naší svatby. Práce totiž mohou začít nejdříve v den naší svatby. A to ví moje snoubenka taky. Kdyby práce začaly zítra, mohlo by se jí něco stát, a to vy ani já nechceme, že?“

„Tomu snad sám nevěříte!“ odvětil rázně Ludwig, ačkoli trochu zbledl.

Tame si ho pohrdlivě prohlížel, ale neřekl nic a vzal mě drsně za ruku.

„Pojď, lidé už se po tobě shánějí. Každý se na tebe ptá!“

Nechala jsem se odvléct a ani se neohlédla. Přitom jsem v zádech cítila Ludwigův spalující pohled.

Když jsme opustili halu, očekávala jsem od svého snoubence káravá slova, ale on mlčel. To bylo ještě horší, protože jsem cítila jeho potlačovaný vztek.

Slavnostní večeře pro mne byla utrpením. Seděla jsem u stolu vtěsnaná mezi panem Evansem a Tamem. Koutkem oka jsem viděla, že se Ludwig posadil na opačném konci tabule. Naše pohledy se setkaly a já ten svůj nemohla odtrhnout. Teprve když do mě Tame strčil a syknul: „Na toho chlapa se už nepodíváš! Slyšíš?“, sklopila jsem oči a nedívala se celý večer na nic jiného než na pochoutky na svém talíři, které jsem

do sebe soukala jen stěží. Jen jednou jsem musela zvednout oči, neboť pan Evans mluvil o mně velmi pochvalně. Kdybych nebyla v téhle nepříjemné situaci, jistě by mě jeho vřelá slova velice potěšila.

„Nedokázal bych to všechno, kdybych se nemohl cele spolehnout na svou nejschopnější kolegyni. Merima To Pau.“

V tuto chvíli jsem musela dokonce vstát a přijmout potlesk celé společnosti. Využila jsem té příležitosti, abych se na všechny kolem podívala a usmála a také riskla postranní pohled na Ludwiga. Doslova se ve mně zarazil dech, když ústy naznačil polibek. Myslím, že si vůbec nebyl vědom toho, že mně tím jen škodí. Naštěstí byl Tame v tu chvíli zaměstnán krájením sladkých brambor na svém talíři. Rychle jsem odvrátila pohled a dál se usmívala na všechny kolem, než potlesk ustal. Doufala jsem, že tím jsem se ocitla mimo centrum pozornosti, ale mělo se mi dostat poučení.

Pan Evans nyní vyprávěl, jak jsem já, dcera váženého advokáta doktora To Paua, během svých školních let chodila denně do muzea a pak studovala v Dunedinu antropologii a po návratu přišla k němu a prohlásila: Chtěla bych pracovat pro vás a nic jiného. Nevzpomínám si přesně na svá slova, ale od dětství mně bylo jasné, že chci lidi kolem seznamovat s naší kulturou. Můj otec byl tenkrát proti tomu, aby jeho dcera studovala. Dostala jsem svolení jen díky tomu, že jsem mu už tenkrát slíbila, že se hned po studiích provdám za Tameho. Když se však o tom otec po mém návratu do Aucklandu už nezmiňoval, myslela jsem si, že na to nedojde.

Doba strávená v Dunedinu byla do té doby nejhezčí v mém životě. Cítila jsem se volná a šťastná. Téměř každý den jsem dostala dopis od Tameho a otec požadoval, abych veškerý volný čas trávila v Aucklandu. Pokaždé pozval Tameho, kterému jsem se za ta léta v Dunedinu ještě více vzdalovala. Nikdy pro mě nebyl přítelem, protože jsem mu nemohla vyprávět, co těší moje srdce. Bylo to studium, volnost a naděje, že budu pracovat v muzeu. Za několik měsíců po mém návratu do Aucklandu otec

onemocněl. Byla jsem z toho nešťastná, že on, kdysi tak silný muž, jen leží v posteli. Rostla ve mně naděje, že už dávno přišel na to, že mé srdce Tameho nepřitahuje a nebude na naší svatbě trvat. Při vzpomínce, co pak následovalo, mi vstoupily slzy do očí, ale potlačila jsem je, neboť v tu chvíli se na mě upíraly pohledy všech. Ale nemohla jsem se soustředit na pochvalná slova pana Evanse, vnímala jsem jen úryvky, jako „spolehlivá pracovnice, která nás všechny nakazila svým nadšením“.

Místo toho mně v mysli vytanula scéna, která zničila všechny mé naděje, že se svatbě s Tamem vyhnu, jako by se stala právě teď:

Sedím u otcovy postele a on mi slabým hlasem říká, že nadešel jeho čas a chce ještě dát mně a Tamemu požehnání. Celá jsem ztuhla.

„Tati, prosím, já nechci. Nechci si ho vzít.“ Díval se na mě a v očích měl směsici přísnosti a soucitu. „Dítě moje, o tomto sňatku nerozhodujeme my, rozhodli o něm předkové.“

Ještě jednou jsem se vzepřela, prosila ho, aby se nedovolával mého slibu, ale on řekl jen: „Je pozdě.“ V tu chvíli vstoupil do nemocničního pokoje Tame a já tušila, že ho otec pozval, aby náš svatební slib zpečetil. Chtěla jsem utéct, ale pak jsem se podívala otcí do očí, ve kterých jsem viděla, co si myslí. Poddej se svému osudu, dítě. A pak položil moji a Tameovu ruku na sebe a pronesl v řeči Maorů slavnostní přísahu. Ačkoli jsem od školních let mluvila už jen anglicky, dokonce i se svým otcem, řeč svých předků jsem ovládala perfektně. Už jsem nemohla couvnout. Moje ruka byl ledová a chtěla jsem ji z Tameho spárů odtáhnout, ale nesměla jsem. Bylo pozdě!

A přesně v tom okamžiku, kdy se pan Evans rozplýval chválou o mně, udělal to Tame zas. Vzal mou ruku a pevně ji podržel. Tak pevně, až to bolelo.

„Probuď se!“ napomenul mě. Zvedla jsem hlavu a snažila se usmívat a přála si být někde daleko odtud. A dokonce jsem přesně věděla, kde: v náruči toho muže, jehož směrem jsem se nesměla ani podívat. Bylo to peklo. Potřebovala jsem na čers-

tvý vzduch. Dělal se mi špatně, ale řeč pana Evanse nebrala konce. Hýřil pochvalnými slovy o mně a na konci své řeči ještě zmínil, že jen díky mně se bude dům Hinemoa od zítřka stavět v plné kráse před muzeem. A že jsme našli ty nejlepší řezbáře, pletařky a malíře, kteří nám pomohou nahradit chybějící nebo zpuchřelé části.

Když to řekl, ucítila jsem bodavou bolest v levé ruce. Tame mi ji svou tlapou stiskl jako ve svěráku. Vyděšeně jsem se na něj podívala. Strojeně se usmál, protože věděl, že se na nás všichni dívají. A přece jsem na jeho výrazu viděla, co si myslí. *Tomu dokážu zabránit!* Tame rozhodně nebyl mužem prázdných slov. To jsem už pocítila, když cíleně vymáhal slib na mém otci ležícím na smrtelné posteli. Když jsme tehdy opustili pokoj mého otce poté, co navěky zavřel oči, ujistila jsem ho, že se nemusí cítit povinen vzít si mě za ženu. Otec by jistě pochopil, kdyby si našel jinou ženu. Nikdy nezapomenu na jeho zdrcující pohled, když zasyčel: „Ne, moje milá, takhle ne. Já jsem tě prokouknul. Ti pakehové v Dunedinu ti popletli hlavu. Ty se chceš vyhnout splnění svého slibu, co?“

Cítila jsem se přistižená, i když před Ludwigem nebyl nikdo, komu bych své srdce chtěla dát. Přesto měl pravdu. Byla bych udělala všechno, abych unikla svému zatracenému osudu. Vnímala jsem, jak mi z rozpaků planou tváře, nemohla jsem jasně uvažovat. Zajímavě jsem vysvětlovala, že ve čtrnácti letech jsem nemohla vědět, co vlastně otci slibuji, a že se lidé přece musí milovat, když se berou.

„Já tě miluji! A tvoje láska ke mně poroste. Hlavně mě musíš respektovat a dostát slovu, které jsi dala svému otci.“

Ze zoufalství jsem se rozplakala, ale to ho nezajímalo.

„Chceš snad porušit svůj slib? Sotva se tvůj otec vydal na cestu za svými předky?“

„Ne, samozřejmě že ne,“ odpověděla jsem slabě.

„To bych ti také neradil! Tvoje rodina už jednou hněv předků vyvolala. A můj dědeček byl obětí ztráty respektu, což zavinil tvůj dědeček.“

„Ale ten můj zemřel přece také. Není to dost velký trest?“ zvolala jsem zoufale.

„Ne, protože předkové chtěli vzít život i tvému otci, ale dali mu šanci, když spadl do řeky a poslali mne, abych ho zachránil. Vůle předků je, abych tě ochraňoval. To nikdo jiný nemůže. Potrestají tě, když nedostojíš svému slovu. A nejen tebe, ale všechny, kdo tě v tom budou podporovat!“

Vyslovil tato slova bez sebemenšího soucitu s mým zoufalstvím, čímž ve mně vyvolal obrovskou paniku. A proto nesmím na Ludwiga ani pomyslet. Kdybych se s ním sblížila, přivedla bych do nebezpečí nejen sebe, ale i jeho.

Přitom by Tame mohl mít tolik jiných žen. Velice dobře vypadá, je vysoký, má černé husté vlasy a neobvykle evropské rysy v obličejí. Říká se, že jeho otec byl Angličan. To však Tame vehemnetně odmítá. Kromě toho je úspěšný a zámožný advokát, který se zasazuje o práva Maorů a všude požívá velkého respektu. Všem mým kamarádkám se líbí a se závistí mi blahopřály, když jsme se zasnoubili. Jen moje nejbližší přítelkyně Susan zná pravdu: to, že k němu necítím žádné něžné city a proklínám den, kdy jsem svému otci dala ten slib.

Susan seděla při večeři naproti mně. Všimla si mého zoufalého pohledu, jak mi po jídle přiznala, a chtěla vědět, co se stalo. Když jsem jí řekla, že mi Tame pod stolem málem rozdrtil ruku, byla zděšená. Svěřila jsem jí pak i celou tu věc s Ludwigem. Řekla, že musím být opatrná. Tame není muž, který by si nechal vzít, co mu patří. A pevně věří tomu, že má na mne nárok.

Vzala jsem si její varování k srdci a šla jsem Ludwigu Dehnovi z cesty. Několikrát se pokusil zastihnout mě v muzeu, ale mně se pokaždé podařilo vyhnout se mu. Přitom mi krvácelo srdce. Co bych dala za to, kdybych s ním mohla být ještě jednou sama! A nakonec mi zrovna Susan přinesla od něj zprávu, která leží přede mnou na stole.

Chtěl bych tě ještě jednou vidět. Přijď prosím dnes večer v osm hodin do haly, kde je uložený dům Hinemoa. Budu tam na tebe čekat. Prosím! Tvůj Ludwig

„Co mám dělat, Susan?“ ptala jsem se bezradně své přítelkyně.

„Sejdi se s ním a postav ho před volbu, musí tě unést, nebo nechat na pokoji!“ překvapila mě.

„Ale já s ním nesmím odejít. To by předkové nedovolili!“ odporovala jsem bojácně.

„Kdo ti namluvil takový nesmysl?“

Neodpověděla jsem. Pakehům se to mluví. Co o nás vědí? Ne, nemohu obrátit hněv předků znovu na naši rodinu. Musím dělat to, co se ode mě očekává. Ale musím to Ludwigovi říct osobně, nemohu ho nechávat dlouho v nevědomosti. A poprosím ho, aby co nejrychleji opustil Nový Zéland. Není dobře, když vím, že je v Aucklandu. Pohledem na hodiny na stěně jsem zjistila, že mi na rozhodnutí zbývá necelá půlhodina.

Co když tam půjdu a nedokážu mu dát košem? Ale co když tam nepůjdu a on nepovolí? Je přece jen otázkou času, kdy Tame něco zavěští. Je teď právě na několik dní v Northlandu, aby navštívil posvátné místo, které leží na okraji jedné ovčí farmy, a kmen by ho chtěl získat nazpět. Pravděpodobně se o tom Ludwig doslechl a chce toho využít. Co mám jenom dělat? Mám pocit, že ať udělám cokoli, bude to špatně.

Dokonce pan Evans mi dal na cestu několik napomenutí, aniž tušil dosah celé záležitosti. Musela jsem mu totiž den po velké zahajovací slavnosti na výslovný Tameho příkaz říct, že se stavbou domu Hinemoa se smí začít až po naší svatbě. Rádost z toho zrovna neměl, protože musel odvolat objednané řemeslníky.

„Dítě, tak se přece rychle vezměte. Na co vlastně čekáte?“ doporučil mi věcně. Když jsem nic neříkala, ale jen se rozpačité koukala na špičky svých bot, dodal: „Chcete přece také, aby dům Hinemoa znovu co nejdříve zazářil v plné kráse, ne?“

„Nic bych si nepřála víc,“ povzdechla jsem si.